

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr.,
negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilvántartási közlemények
soronként 30 kr.
Bélyegdíj minden beigtatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V., Klapka-útea 162. Telefon sz. 106.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal: III., Jókai-útea 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.

Karácsony.

„Kiről annyi jónak zenge ihlett szája,
Megszületett, érzem, Júdának királya,
Kicsiny Betlehemben.” Arany.

Alig van ember, a kit bizonyos időben, vagy körülmények között, be nem tölt a vallásos érzés. Meg kell ezt ismerni mindenkinek, a ki emberi hivatását betöltve, ment át az élet különböző fázisain. Emberi dolog lévén pedig az: hogy megszorult helyzetekben ahhoz folyamodunk, a ki bajunkon segíthet . . . van tehát körülmény, mikor egyedül csak Istenhez fohász-kodhatunk. Van tehát egy fórum, melyhez eljuthatunk, a hol keblünket leplezetlenül kitarthatjuk . . . s a végeredményben legalább megnyugszunk. Jaj annak, ki ezen fórumot göggyében felkeresni nem tudja, nem akarja! Mert határtalan göggy kell ahhoz, hogy midőn az igazságot, melyet emberi, vagy természeti törvények előtt hasztalan keresett: véleménye szerint feltalálni nem tudván, azt csak önmagában, mint legtökéletesebb dologban hiszi létezőnek.

Csakis az ilyennek nincsen Istene . . . de nincs is vigasza. Ne irigyeljétek, ha a királyi trónon ülne is; sivárabb ez az élet, mint a növénytelen puszták égető homokja!

A vallásos érzelem, a műveltség fokozata szerint sokféleképen nyilvánul; a tömeg külsőségében keresi áhitatának nyilvánítását, a mint arra egyszerű szülői gyermekkorában tanították s a ki egyszerűsmind azt hiszi, hogy vallásosnak lenni másként nem is lehet.

Addig az igazi művelt lélek leborul

a nagy Isten eszméje előtt: az egyik testével az oltárnál, a másik pedig lelkével . . . a magányban.

Az egész földkereksége az Isten templa! Oh, hisz nincs oly művész, ki olyan istenszobrot alkothatna, mint a minőket alkotnak a természet csudái s az élet különböző körülményei! Lássátok meg ezekben az Istent . . . s boruljatok le fölsége előtt.

Ma karácsony van . . . milliók ünnepe! Harangok zúgása hirdeti: hogy megszületett Júdának királya, kicsiny Betlehemben . . . a ki nem féli Heródes fegyverét: mert Ő az ige, az eszme!

S így lett igaz. Egy emberi életet kioltani lehetett: de az ígét, az eszmét soha!

Ennek a diadalát ünnepli ma a népek hozsannája . . . s mindnyájan az örömrivalgók közé vegyülünk, kik az isteni eszmék örök diadaláért lelkesülünk!

Hozsanna a magasságbán.

Polgári leányiskolánk.

Ha én most a nőnevelés nagy fontosságáról és evvel kapcsolatban a helybeli polgári leányiskola nagy jelentőségű, kulturális feladatairól írnék hasábokat: bizony a tengerbe hordanék vizet. Tisztában van e kérdéssel ma már minden művelt ember, sőt az a nagy közönség is, a mely foglalkozásánál fogva nem ér rá, hogy a műveltség és a társadalmi élet nagy problémáiról elmélkedjék. Állításom igazolására elég utalnom a leánykák azon nagy számára, kik ezt az intézetet

látogatják. Ugyanis, a polgári leányiskolába 236, az ő előkészítő elemi leányiskolájába pedig 177, összesen tehát a kettős intézetbe 413 növendék jár.

E szerint ez az intézet jól sikerült alkotása Kecskemét városának; fölszerelése egyike a jobbaknak az egész országban; a közönség bizalmát sikerült megnyernie; látogatottsága nagy; Kecskemét művelt hölgyeinek egész serege, mint volt növendéke, szeretettel és tisztelettel gondol rá és mindezek tetejébe a városi közpénztárt is aránylag igen kis mértékben terheli. Ugyanis 1.678 frtot tevő évi kiadásaiból 6000 frtot az államszegély, 2900 frtot pedig a tandíj fedez; tehát csak 3778 frt az az összeg, mely e kettős iskolának fentartásából a városra háramlík. De még ebből is 1500 frt a házbéregyenérték s így a városi pénztár készpénzbeli kiadása tényleg csak 2278 frt, a mi a 413 növendékkel szemben valóban csekélység.

Mindezeket pedig azért mondtam el, mert én ennek az intézetnek és így közvetve e város művelt közönségének érdekében, most a művelt közönség segítségét és támogatását kérem. És ezt én tőlem ne vegye rossz néven senki: életem javát ennek az intézetnek szolgálatában töltöttem el, tehát lelkem legszebb óhajta, hogy végre minden tekintetben, azon a magaslaton láthassam, a hová fiatalkori ábrándjaimban helyeztem.

Tehát térjünk a dologra! 413 leányka sereglik össze naponkint a polgári és vele kapcsolatos elemi leányiskolába: Kecskemét művelt és jobb módú családjainak

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Derengő fény.

Írta: Szántó Kálmán.

A Ladegast-féle pompás kéziorgonán föl-zeng a Bach Sebestyén nagy karácsonyi-oratoriuma. A nagy, széles terem, a fal mellé állított butorokkal, melyeknek körvonalaikat elnyeli az alkonyodás növekvő szürkülete, fényes fehérségével mint valami puritán templom szentélye veti vissza a teli színezetű, mélyen fogott hangokat, a melyek a Hozsána hangján hirdetik világgá a bűnöket megváltó nagy öröm ünnepi híret. A frizbe ékelt vékony arany csik, mint a keleti csillag ragyogása nyul ki a ködös chiar-oscuroba s vezeti három nagy-bölcs királyokat a fényességű jászolhoz, a melyben a szeretet örökragyogású glóriában fürdik. Tulajdonképen nem is maga a főséges ihletett, áhitattal teljes, nagy oratorium az, a mely a fehér billentyűk lágyan csengő akkordjai közül fölhangzik. Mintha, a ki játszsza, a fiatal leány, hallotta volna valamikor a nagy ünnepi himnusz s fejében maradt vezérmotívumát akarná most a maga szabadjára eresztett ihlete szerint ragyogó új mezbe öltöztetni. Valami sajátzerű, a mi kulturánktól teljesen elütő fantázia termékenysége jelentkezik a minden stiltől idegen, csodálatos arabeszkében, a melyek a világmegváltás eszméjétől ihletett mester nagy gondolatát körülírják. Megszólal bennük is a

világöröm riadó harsonája, a mely elhangzik kelettől nyugatig; hozsanna zengése tölti be a levegőt s az áldozati mirha édes illata áthatja, a mint mennyeknek száll, a mindenséget. Itt is ragyog a csillag, de ragyogásának más színű a fénye s nem reszkető a sugara: mintha egész Nap fényessége ragyogna ki állhatatos fényével teli tányérjából! A glória fényeskedik itt is a jászol fölött s a csecaemő isteni ajka mosolyog, de a glóriának mélyebb a tónusa s a mosolyból — pedig a kereszttől sötét passziója még csak távoli árnyékot se vet reá — hiányzik a zavartalan, főséges derű — legalább a mi fogalmaink szerint. Valami másvilágbeli tónus keveredik el az ezredévektől megszentelt eszmék ünnepi áhitatába, mintha a ki kifejezi, áttetsző s mégis színoldó fátylonon át szivta volna magába, minden ismeretstől idegen fölfogású lelkébe azoknak üdvösségre hívó eszméit. A szálló est ráereszkedik a kerekre boltozott, nagy ablakokra s mint a vergődő madár csattogása, egy-egy hamvahodó fénykévét bebocsát még tollain keresztül s aztán szürke, sötét szárnyaival ránehezkedik és megtapad a kristályablakon. A csudálatos, idegen világbeli hangok zavartalanul tovább zöngenek a maguk ünnepi fényéről, szívbéli áhitatáról s a fényes fehérségű terem zugai visszhangoztatják sötét bugásukat. Angyaloknak fényes serege ereszkedik a szürke keverékű levegőbe alá, de szárnyuk nem olyan, mint a mi angyalainké s bomló hajuk szokásága nem a sár-arany ragyogását ragyogtatja. Messze zengő kórusuk

csöngése elvegyül az orgona bugó himniku mában, de földfeletti melódiájuk nem a mi szféráink harmóniája. S a mint az orgona bugásával lassanként elhal az ő énekük is, valami engesztelő, édes illat tölti meg utánuk a levegőt, mely nem is mirha, nem is tömjén, nem is virág s templomi áhitat szentségével van teli mégis.

A fiatal leány is föláll az orgonától. Az olajos-barna, aszfaltos levegőből, mint valami sötét háttérből válik ki magas, fehér alakja. Szinte túl magas s egészen fehér. Egyből szabott, omlós crépe szoknya van rajta a nyakától a sarkáig, a melle alatt fehér, bojtos zsinórral átkötve, végig-hasított széles, bő ujjakkal: valami kombinációja az ó-görög peplosnak az empire modernizált chitonjával. A haja is görögösen van lesimitva s hátul egy csomóba összetekerve: átvillog a sötétségen, mint egy korona. A mint megindul, a vakok önkéntelen mozdulatával kapja maga elé a kezét egy pillanatra, aztán hanyagul leejti ismét s tovább megy. Végig a hosszú termen csak a fal mentét szegélyezi a butorzat s a leány biztos, határozott léptekkel halad a tulsó fal ablakáig. A ki nem tudja, észre se veszi a járásán, hogy lábolja a levegőt, azzal az ösztönszerű óvatossággal, mely meg akarja előzni a véletlen összeütközést. Az ablakhoz érve, keskeny, fehér ujjai végigtapogatják az üveget gyöngéden, szerelmesen; ellenálló, hűvös lapjához odaszoritja az arcát egy percze, ösztönei megérik, hogy valami nagyon drága, becses lehet. Aztán kinéz rajta, valósággal

iskolaköteles leányai. Én pedig naponkint lelki gyötrellemmel látom azt a zsúfolt-ságot, mely itt, kivált a polgári leányiskola három tantermében, uralkodik. Mert vannak osztályaink, melyekben a leánykák oly szorosán ülnek, hogy táskájukat, könyveiket, az asztal alá kénytelenek rakni s onnan előkeresgélnek, mikor valamelyikre szükségük van. Lehet-e ily körülmények között helyes testtartásról, kellő csinoságú és tisztaságú írásról, rajzolásról és kézimunkákról szó? Hát a rendes fegyelmezés mennyi fáradsággal jár, mikor egyetlen leánykának megmozdulása egy egész sort megzavar s valamennyinek figyelmét elvonja a tanítástól! Arról pedig, hogy a tanítás végére milyenné válik az ily zsúfolt tantermekben a levegő, kivált a melegebb hónapokban, ne is szóljunk!

Valóban bámulatra méltó a tanított szülők türelme, hogy ezen már évek óta tartó állapotok ellen még föl nem zúdultak. Felépítettük a három kerületi népiskolát nagy és világos tantermekkel; építettünk olyan pusztai iskolákat, hogy messze földön ritkítják párjukat. Jól tettük, kötelességet teljesítettünk vele, emeltük vele a várost és a város munkás, jóra való magyar népét. De ugyanakkor e város művelt közönsége nemesen megérdemli, hanem méltán meg is követelheti, hogy az ő leányainak ez az iskolája, a polgári leányiskola, épület, világosság, jó levegő dolgában ne álljon hátrább a pusztai iskoláknál.

Három év óta szorgalmazza már az iskola tantestülete és felügyelő bizottsága a polgári leányiskola részére a megfelelő és a jövő fejlődésre is számító építkezést. Szorgalmazza pedig először azért, mert ez az épület már kicsiny és utjában van a további fejlődésnek. Hiszen a rajz- és kézimunkatermet osztályteremül kellett lefoglalni, hogy az I-ső osztály kettéosztásával, a jelentkező leánykákat fölvehessük; a II. osztályban pedig évek óta 60-nál több növendék van, holott a törvény szerint csak 50-et volna szabad egy osztályba befogadni. De még ez

hagyján, csak legalább akkorák lennének a tantermek, hogy tisztességesen, az egészségi szabályoknak megfelelően elférnének bennük a leánykák. Azután ott van a szertár: 24 méternégyzet a magassága és 3700 frt értékű tanszer van benne összezsúfolva. Falai nedvesek, pusztul, romlik benne minden. A növényeket bevezetni nem lehet; örülünk, ha magunk mozdulhatunk benne. A ki valamely tanszert ki akar venni belőle, annak előbb valóságos rakodást kell végeznie.

De szorgalmazza a tantestület és a felügyelő bizottság az építkezést nemcsak egészségügyi és paedagogiai okokból, hanem másodszor azért is, mert ez az iskolaépület Kecskemét város tekintélyével és műveltségével egyáltalán nincs arányban. Valóban szégyenkezve kell bevallanunk, az idegenek előtt, hogy ez annak az egyetlen leánynevelő intézetnek épülete, melyben a város műveltebb családjainak leányai az elemi iskolán felüli tanulmányaikat végézik.

Most végre talán elérkezett annak az ideje, hogy az építkezésből legyen valami.

A városi tanács és a felügyelő bizottság, többszöri tanácskozás után, megállapodtak a helyre nézve, a hol az iskola új épülete emeltetnék. De hátra van még a városi közgyűlésnek jóakarata, döntő határozata. Ime, ezért fordulok én a tanított szülők-höz, ezért fordulok a város művelt közönségéhez, hogy érvényesítsék befolyásukat a jó ügy érdekében, kérjék, sőt, ha kell, követeljék a kor kívánalmainak és Kecskemét város tekintélyének és jó hírnevének megfelelő iskolaépület mielőbbi fölépítését. Mert avval legyen tisztában mindenki, hogy ha ez a türethetetlen állapot még évekig fog tartani; akkor az a szépen virágzó intézet nemcsak stagnálni, hanem hanyatlani is fog. A ki tehát ezt az ügyet támogatja, az városa és a közművelődés érdekeit támogatja.

De van a polgári leányiskolának egy másik fontos függő kérdése is. A szakiskolákat nem számítva (képezde, stb.), ma a leánynevelés terén, az országban

legnagyobb fokú intézet, az úgynevezett hat osztályú felsőbb leányiskola. Kecskemét városát, egy ilyen intézet, úgy népszerűségénél és tiszta magyarságánál, mint műveltségénél és nagy számú egyéb közművelődési intézeteinél fogva is megilleti. Megvalósítása nem volna nehéz, sem nagyobb anyagi áldozattal nem járna, mert csak a polgári leányiskola négy osztálya fölé az 5. és 6. osztályokat kellene felállítani, a mi egy pár tantermet és egy pár új tanerőt igényelne. A városi közgyűlés már egy évvel ezelőtt megkérte küldöttségileg a közoktatásügyi miniszter urat, ebben az irányban; azóta a kérdés alszik, felelet nem érkezett. Ennek a kérdésnek megoldását is szorgalmaznia, kérnie kell a város művelt közönségének, még pedig annál is inkább, mert végre 28 évi sok keserves tapasztalat után eljutott az állam oda, hogy a magyar vidékeket is támogatni kezdi kulturális tekintetben, nemcsak a nemzetiségeket.

Kérve kérem tehát még egyszer, mindazokat, a kiknek Kecskemét város tekintélye, a műveltségben való előhaladása és kulturális jó hírneve szívet-lelkét érdekli: emeljék föl szavukat és használják föl befolyásukat, az itt fölvetett kulturális kérdés sikeres és gyors megoldása körül. Hiszen a mit tesznek, önmaguknak, saját városuknak, sőt — s ez a legfőbb — saját leányaik egészséges testi és lelki fejlődése érdekében teszik!

Páthy Károly.

A város közönségéhez.

Értésemre esett, hogy a város által termelt villamos áramnak magánhasználatra való bevezetését illetőleg, egyesek részéről bizonyos tartózkodás észlelhető s hogy a bevezetés költségére és a fogyasztott áramnak árára nézve, dacára a hatóság által közölt feltételeknek és díj szabásnak, még mindig bizonyos tájékozatlanság uralkodik s hogy e tájékozatlanság miatt egyesek egymást, a villamvilágításnak bevezetéséről lebeszélnek.

Szükségesnek tartom tehát megjegyezni, hogy a közönségnek e tekintetben aggályra nincs oka, mert

a) a mi a belső berendezések költségeit illeti, arról a berendezések készítésére 3 év

kinéz. A csodálatos két nagy szeme, melynek megvan a ragyogó szelíd fénye, éppen úgy tekint ki az ablakon, mintha valósággal látna.

— Esik a hó, Juanita, ugy-e?

— Nem, nagyasszony!

A családnak, mely a vak leányt szinte földfeletti lényül tekinti, excentrikus szeszélye adta neki e különös megszólító czímet s adta ugyancsak a melléje osztott leánynak is az idegen hangzású nevet. Juanita valami távoli, nemrég elszegényedett rokon, félig szobalány, félig játékszer volt a nagyasszony mellett.

De igen, én érzem, esik!

Ez ellenében nem volt felebbezés.

— Érzem. Te nem érzed, Juanita? Hoszszú fehér szárnya van s egymásra verődik, a mint aláhull. Olyan fehér, éget! Egyik a másikra hull, hallod? s nagy, nagyra nő és melegít a szegény embereknek odakinn. Hallom a zugását, — te nem? csodálatos! hát én mért hallom? Puha és meleg. Olyan jó, olyan édes a hó.

Beszédét erős, plasztikus mozdulatokkal kísérte, olyan természetesen szenvedélylyel, hogy egy színész nő megirigyelte volna tőle. Szavaiban is hev és lelkesedés volt, szinte parancsoló erő, melynek mintha még a természet is engedelmeskedett volna. Lassú szállingózással pelyhezni kezdett a hó.

Juanita kibámult az ablakon s szinte félelemmel tekintett fel a vak leányra, a ki tán emberfeletti hatalmakkal áll összeköttetésben.

— Fáj neked a hó, Juanita?

A leány értelmetlenül bámult rá; szokva volt sokszor értelmetlen kifejezés módjához, de most nem tudta, mit feleljen.

— Nekem fáj, folytatta a leány, — fáj, nagyon! s belemarkolt keblén a bőredős ruhába, itt fáj! Onnan is tudom, hogy esik, mert fáj. Fekete lesz tőle a világ s elfojtja a lélekzetet. Rám nehezedik és meg akar fullasztani. Egy hirtelen mozdulattal elfordította az ablaktábla záró karikáját s fölszakította a külső szárnyat is. Hideg, metsző téli levegő csapott az arcába, egy-egy hópihe a képét, a kezét érte fagyos hidegen. Az ajkai megrezkettek tőle az élevezetben s mély lélekzettel, szinte kéjelegve szitta magába az éles levegőt.

— De, nagyasszony, nagyasszony!

— Nem, nem, kis báránykám, már engedelmek vagyok.

Visszahúzódott az ablaktól, mintha az az egy közvetlen lélekzetvétel a hamisítatlan, nyers ösananyagból már mámorossá tette volna. Juanita gyorsan becsukta az ablakot s odatolta neki a nagy karosszéket, melyben üldögélni szokott. A leány szinte kimerülten hanyatlott rá vissza; a gyöngy, rózsaszínű pirosság, mely beszéde alatt arcát befutotta, megint annak a sápadt, elefántesont fehérségnek engedett, mely a rendes arc-színe volt. Utána nyult a leány kezének s magához vonta; az ujjáival belevájt a kurtára nyírt hajába; állandan kurtára nyírt hajat kellett neki hordania, hogy a nagyasszony borzalhassa.

— Élsz te, Juanita?

— Élek, nagyasszony.

— Jó élni, ugy-e? . . . A gyerekek is élnek?

— Azok is.

A gyerekek a nagyasszony hugái voltak s a zajgásuk felhallatszott odalentről; örültek a tegnapesti ajándékoknak. Az este velük volt még a nagyasszony is, szokás szerint. Együtt volt az egész familia s ünnepelték a karácsonyestét. De a zugás-zajgás idegessé tette az ő fehér lelkét: beléje hatott, de megindítani nem bírta. Zavaros láрма volt csak neki a közöröm s nem tudott az értelemre jutni. Otthagytá őket s felvonult a maga mentsvárába, a hol magának szokott ilyenkor élni, daczosan, makacsodva, míg meg nem nyugodott.

— Álomban én is szoktam élni, Juanita s élni olyan szép! A vér a szívemre szorult olyankor s a fejembe is fölszalad. Valami csodálatos szépet érzek tőle s a lélekzetem meg rövidül. A kinyújtott jobb karom van a fejem alatt s én olyan szépeket álmodtam tőle? Ugy-e ilyen az élet, Juanita?

Beszéd közben ismét fölállott; csodálatos harmoniában ragyogott le teste, mintha a mostoha természet bősége egész teljével kárpótolni akarta volna elvett látásáért. Csupa élet, csupa erő, csupa szépség!

— Mért örültek tegnap olyan nagyon a gyerekek?

— Mert karácsonyeste volt.

— Karácsony este?

tartamán belül jogositott Ganz és társa cég — ha az egyesekkel erre nézve bizonyos pauschális összegben ki nem egyezett volna, — rendes költségvetést kell, hogy készítsen, mely a törvényhatósági mérnöki hivatal által esetről-esetre átvizsgáltatik s a hatóságilag jóváhagyott árjegyzékkel, az egységárákra nézve összehasonlítván, helyesbítetik.

Igaz ugyan, hogy nem egyszer tapasztaltam már, hogy egyesek előzetesen kívánnak tudni, hogy a bevezetési és felszerelési költségek mily összegre rúgnak.

Hát ezt elegendő pontossággal megmondani nem lehet. Nem lehet azért, mert a bevezetési költségeket illetőleg, bizonyos helyes arányszámot (pl. hogy a költség lámpánként mennyit tenne ki) felállítani nem lehet, mert ez a költség sok mindentől függ.

Függ a berendezés csinoságától, a helyiségek méreteitől, az épület földszintes, vagy emeletes voltától, az épületnek az utcai hálózattól való távolságától, az egyes megrendelőknek a szerelésre vonatkozó azon óhajától, hogy a lámpák egyenként, csoportonként, vagy összeségükben legyenek-e kiiktathatók, vagy bekapcsolhatók. Függ a lámpák elhelyezése folytán a sodronyok hosszától, az alkalmazandó lámpa-karóktól és csillároktól, szóval, mint látható, nagyon sok oly tényezőtől, melyek majd minden lakásnál mások és mások.

Ezért nem lehet tehát a berendezési és felszerelési költségeket előzetesen és elegendő pontossággal megmondani.

b) A mi a fogyasztott villamos áram, tehát a lámpáknak évi bérére vonatkozó tájékoztatást illeti, arra nézve felvilágosításul a következőket kívánom megjegyezni:

A hatóságilag megállapított díjszabásban egy Hektowatt-óra világítási célra használt villamos áram ára 4 krajczárban lett megállapítva.

A „Watt-óra“ egy villamos mérőegység. Egy Hektowatt-óra 100 Watt-óra.

Egy 16 gyertyafényű villamos lámpának egy órahosszán keresztül való táplálására 50 Watt-óra szükséges.

Tehát egy hektowatt-óra áram 2 darab 16 gyertyás lámpát képes táplálni egy óra hosszan át. Ha már most egy hektowatt-óra villamos áram ára 4 kr., ebből következik, hogy egy 16 gyertyafényű lámpának egy óra hosszan át való használata 2 krba kerül.

Egy 32 gyertyafényű erősségű lámpáé 4 krba, egy 10 gyertyafényű lámpáé 1.25 krba, egy 50 gyertyafényű lámpáé 6.25 krba.

Ezekből az adatokból, — számbavéve azt, hogy hány lámpát, minő lámpát és naponként mennyi ideig akar valaki égetni, —

kiszámítható a naponkénti fogyasztási költség bárki által is.

Olyan lakásoknál, vagy üzleteknél, a hol a fogyasztás elegendő nagynak ígérkezik, ott ezélszerű a fogyasztott áramot villamos órával méretni, a mely megmutatja, hogy hány hektowatt áram fogyott el s a fizetendő összeg ezen az alapon rovatik ki.

Ez a legtisztább eljárás.

Tudomásomra jutott az is, hogy a közönség egy részének az a véleménye, hogy ezek a villamos mérő órák 18—20%-nyi pontatlansággal működnek. Ezzel szemben megjegyezni kívánom, hogy mindenütt ott, a hol kellő szakavatottsággal lettek az ily órák beállítva és kellő felügyelet fordítottat rájuk, a pontatlanság legfeljebb 5—6%-ot ért el, hol az áramtermelő, hol az áramfogyasztó kárára. Ez a pontatlanság pedig nem olyan, hogy a bizalmatlanság e miatt indokolt lehetne, mert elvégre is végtelenségig pontos működést semmiféle géptől nem lehet várni.

A mérnöki hivatalban minden egyes fogyasztónak meg szokott mondatni, hogy mi előnyösebb reája nézve, az-e, hogy a fogyasztási díjat bizonyos átalányösszegben állapítsa-e meg, vagy pedig a fogyasztott villamos áramot óraművel méretve fizesse.

Egy közönségesen alkalmazni szokott (tehát kisebb fajta) villamos óra után a fogyasztó részéről a feltételek szerint, 6 frt kölcsöndíj fizetendő, mely részletekre osztva, a fogyasztott villamos áram árával együttesen fog havonkénti utólagos részletekben be-kasszálatni.

c) A díjszabásnak azon része, melyben a lámpák osztályozva vannak, megállapításul az áramfogyasztásért fizetendő évi átalányösszegnek, a következőleg értendő:

A magánlakásokban használt lámpák négy osztályba vannak beosztva.

1. A IV. osztályba sorozott 16 gyertyafényű lámpa vétetett olyannak, melyhez a többi viszonyítva van.

Felvétetett ugyanis, hogy ez a lámpa egy bizonyos normalis égési időtartammal bír (pl. ha összevéve a téli és nyári hónapokat, mindennap kivétel nélkül átlagosan 4 órahosszan át volna felgyújtva.)

Szóval ez egy olyan lámpa lenne, a minő magánházakban polgári életmód mellett pl. ebédlőben, vagy oly szobában, a hol a család úgyszólván rendszeren tartózkodni szokott, — alkalmaztatik.

Egy ilyen lámpa után fizetendő évi díj, a díjszabás szerint 18 frtban állapított meg.

2. Ehez az ugynevezett „szabványos“ lámpához viszonyítva, az olyan lámpáknak

évi díja, a melynél luxusra mintegy 50% esik, vagyis melynek égési tartama csak félmennyi, mint az említett szabványos lámpáé, — 10 frtban állapított meg.

Az ily lámpák az I-ső osztályba vannak sorozva, ilyenek pl. a szalonban használt lámpák.

3. Ha luxusra csak 25% számítható, tehát melynek égési tartama mintegy $\frac{3}{4}$ része a szabványos lámpa égési tartamának, (pl. hálósobákban elhelyezett lámpáké) ennek évi díja 13 frt 50 krban állapított meg.

Az ilyen lámpák, a díjszabás szerint a II. osztályba vannak sorozva.

4. Ha luxusra 25% sem számítható, hanem ennél kevesebb, (pl. milyenek az irodákban elhelyezett lámpák) annak évi díja 15 frtban van megállapítva.

Ezek a lámpák a díjszabás szerint a III. osztályba vannak sorozva.

5. Üzletekben, rendes égési időtartam mellett használt lámpák évi díja 20 frtban van megállapítva.

Ezek az V-ik osztályba sorozott lámpák.

6. Vendéglők és kávéházakban, a hol a lámpák nagy része gyakran egész éjjelen át ég, egy lámpa után szedendő évi díj 25—30 frtban van megállapítva.

Ezek a VI-ik osztályba sorozott lámpák. Mindezen felsorolt lámpákra nézve feltételezve van, hogy azok 16 normal gyertyafény erejűek.

Nagyon természetes, hogy ez az osztályozás, különösen, hogy a magánlakásokra nézve megfelelő és igazságos legyen, helyszini vizsgálatot követel.

Miért is a hatóságnak erre utalt közegei minden olyan lakásban, vagy üzletben, melynek tulajdonosa, a fogyasztott áram árára nézve átalányösszegben kíván kiegyezni, — annak idején meg fognak jelelni s az illető tulajdonos jelenlétében, — lehetőleg tekintetbe véve minden odavágó körülményt, — fogják az osztályozást megejteni s ennek alapján az átalányösszeget megállapítani.

d) A mi a villamos áramnak ipari célokra való felhasználását illeti, arra nézve egy hektowatt-óra ára 3.5 krban állapított meg.

Tehát mint látható, az ipari célokra használt áram ára 0.5 krral kevesebb, mint a világítási célokra használt áramé.

Azért történt ez így, hogy az iparnak a mennyiben lehet, az elérhető munka- és költségmegtakarítások által a kézi erőnek villamos erővel való helyettesítése folytán bizonyos lendület adassék, a mire Kecskemét városában felette nagy szükség van.

A villamos áramnak ipari célokra való használata nappali üzemet is föltételez és

— Az, ma született a Jézus, a ki megváltotta bűnből az embereket.

— Engem elfelejtett megváltani.

— Oh, nagyasszony, ne káromold az Istent!

— Hát miért nem tudok én is úgy örülni, mint ti? miért nem élek én is úgy?

— De hisz élsz, nagyasszony s örülnöd kellene neked is. Az élet nem is mind csupa oly szép, a minőnek te mondtad...

— Még nem is mondtam el mindent, gyere csak közelebb, Juanita. Oh, tudom én egészen, milyen ez élet! Meglestelek, Juanita, mikor beszéltél róla s kitudtam tőled. Te férjhez mész, ugy-e Juanita?

— Én, nagyasszony?

— Ne tagadd, mert ugy is tudom... Látod, ez az igazi élet, Juanita... Mikor nem álmodom s egyedül vagyok, mindig ezzel foglalkozom.

Nagy, nagy dolog az Juanita! Mikor megnyílik nekem is az élet s én is férjhez megyek.

Mert akarok férjhez menni. Látni fogok én is s egész seregéből választhatok. Fehér liliom lesz a kezemben, ugy megyek sorról sorra. S a melyik előtt meghajlik a liliom, annak adom s az lesz az én uram! S én szeretni fogom s ő is szeretni fog engem. De hogy szeretni! Édes, édes uram! A keblemre szorítom s hallgatom a szive dobogását. Szólani akar majd s én ajkára csókolom a szót. Ezrek, százezrek közül választom ki s ő lesz a legszebb, a legdaliásabb. És szeretni

fog és enyém lesz örökké. Ugy-e így lesz, Juanita?

Oh, milyen édes, milyen boldogság! ez az élet!... Te mikor mész férjhez, Juanita?

— Én nem megyek férjhez, nagyasszony.

— Soha?

— Soha!

— Nem igaz! csalni akarsz, Juanita; csak hogy én nem engedem megcsalni magam. Te, hisz a hangodon hányszor láttam; mikor magamhoz szoritottalak, a kebled dobogásán hányszor éreztem, hogy most arra gondolsz, arra, a kihez férjhez mész... hisz még a nevé is...

— Ki ne mondd, nagyasszony!

A fiatal leány, a mint ott térdelt a nagyasszony előtt, az ölébe hajtotta most fejét s zokogásra fakadt.

— No látod, látod, ugy-e, hogy tudom én, a mit tudok. No de azért csak ne sirj, te kis bolond; hát mi van azon siratni való?

— Oh, sok, nagyon sok, nagyasszony és olyan jó miatta kisírnom magamat. Hát hisz mit tudod te? Igaz is, férjhez kellett volna mennem s épen olyan szépek képzeltem magamnak az életet, a minőnek te rajzoltad. De hát hol van az már! Oh, az élet csak a képzeletben oly szép, a minőnek te tudod. Valóságban nagyon szomorú és nagyon gyászos. És jó, hogy van örülni a Jézus születésnapján, mert különben az örökös kétségbeesés a halálba kergethetne bennünket.

— Nem értelek, Juanita, nem értelek. Ha hát csakugyan olyan jó, a mint te is mondd, akkor hát miért nem mész te is férjhez?

— Mert elhagyott.

— Elhagyott! s miért?

— Talán már nem voltam neki elég szép, — annyi szivreható keserűség volt a szavai igazságában! — talán csak elég gazdag nem voltam már neki. Már régi história az, nagyasszony s a vége már akkoriban kezdődött, mikoriban hozzád kerültem.

— És sirtál miatta, Juanita?

— Oh, de mennyit, titokban, meglesetlenül. És szomorú voltam és a halálra gondoltam.

És meg is haltam volna, ha a te szereteted föl nem tart.

— Az én szeretetem? hát mit ért neked az én szeretetem?

— Belekapaszkodtam s megvontam magamat az árnyékában. Az elsülyedéstől, a visszafelé mentett meg. Azt néztem, hogy van, a ki nálam még elhagyottabb. S az tartott föl.

— S hát nem választottál mást? A liliom —

— Mást, nagyasszony? A liliomnak, ha egyszer idegen kéz letörölte hamvát, megtörik a büvereje. Választani csak egyszer lehet... Azontul csak vásárra lehet menni...

— És fáj, Juanita nagyon? Jobban mint nekem a hó?

hogyan a városra nézve ne legyen finanzia-
li hátrányos az ipari célokra felhasználandó
villamos áramot nappal is termelni, szüksé-
ges, hogy legalább 28—30 lóerőt igénybe
vegyenek azon villamos motorok, melyeket
részint a város a közszükségleteknek ellátá-
sára, részint az egyes iparosok műhelyeikben
felállítani fognak.

Ez a 28—30 lóerő reményem szerint
azonban rövid idő alatt jegyezve lesz, ha
tekintetbe vesszük, hogy a városnál a köz-
vágóhid, ártézi kút, máriavárosi fürdő, esetleg
a székfői fürdő és műkerti kútak vízének
felszivattyuzására villamos hajtógépek fognak
alkalmaztatni.

Tehát reményem szerint rövid idő múlva
abba a helyzetbe jöhet a város, hogy villamos
központi telepén károsodás nélkül nappali
üzemet is folytathat s az egyesek számára,
ipari célokra a nappali órákban is adhat
áramot.

e) Végül még a következőkre kívánom
figyelmeztetni a közönséget:

Tudomásomra esett, hogy egyesek a
lámpatartó karókat és csillárokat talán az
olesóbb ár miatt nem a Ganz és társa cégétől
kívánják beszerezni.

Tagadhatatlan, hogy erre mindenkinek
meg van a joga, mert a Ganz és társa cég
csak a belső berendezés eszközlésére bír
kizárólagos jogosultsággal szerződés szerint
három év tartamára, a csillárok és lámpa-
tartó karók bárholnán beszerezhetők akárki
által.

Azonban a munka jósága és a szerelés
szabatossága érdekében sokkal célszerűbbnek
tartom, ha ezek a tárgyak és a Ganz és
társa cégénél rendeltetnek meg és szerez-
tetnek be.

Az esetleges collesiók elkerülése céljából,
mely több szállító esetében előfordulhat s a
megrendelőre nézve mindig kellemetlen, ki-
vántam ezt javasolni.

Ha ennek dacára valaki szükségletét
nem a Ganz és társa, hanem más cégtől
kíváná beszerezni, figyelmeztesse az illető
céget, hogy a csillárokat és lámpatartó karókat
a Ganz és társa cég által használt foglalato-
kkal (Fassung) szállítsa.

Ezekben óhajtottam, a mennyire lehet,
népszerű modorban megadni felvilágosító
megjegyzéseimet az egyes kételyt okozó kér-
désekre. Magától értetődően, hogy mint eddig,
úgy ezután is bővebb szóbeli felvilágosítással
bármikinek szívesen szolgálók.

Kecskemét, 1896. december hó.

Kerekes Ferencz,
főmérnök.

A veréb.

Közhiedelem erről a tulgyakori madár-
jelenségről, hogy hazánk szárnyas garnitúrá-
jának ősi, bennszülött tagja, mert ugyancsak
hazafi mindenütt, holott biz ő betolakodó ma-
gajött, a ki ugyancsak nyakunkra ült, még
időnkint való visszaköltözésre sem gondol,
végig örvendi velünk a kedvezőbb évszakokat,
végig sanyarogja a telet is, mikor ugyancsak
elő kell szednie minden furfangját, hogy meg-
élhessen, mert terített asztalát lelepi a hó
szemfödője.

És mégis megél erdőn, mezőn, nádasban,
réten, szőlőkben, tanyákon, örömet a falvak-
és városokban, szereti az ember közelét, de
nem a fecske platonismusával, hanem az eledel-
hulladékok kedvéért. Csak magasban nem sze-
ret élni. Tátrafüreden (1000 m.) nem látni
már házi verebet, mond Paszlavszky József,
ott a reggeli kifimorzásért a pintyökék jön-
nek s épen oly bizalmasan rászállnak a szék
karjára, meg a kiflis kosárra, mint alantabb
fekvésű helyeken a verebek.

Körültekintő okosságának fényes jelét
láttam egykor Félégyházán; kora tavasszal
az akác kilombosodása előtt hirtelen erős
jégesés keletkezett és ellene egy védekezett
nehány veréb, hogy a fa ágközén, a jégeső
árnyékában álló elvillásodásnál fölegyenesed-
tek, tarkójukat a faderékhoz támasztották és
kemény kúpesőrüket irányozták behunyt szem-
mel fölfelé, hogy a kemény jég szemek ne a
fejük bubját ériék, hanem a csőrük hegyéről
pattanjanak vissza, nem is lett a latroknak
semmi bajuk.

Világpolgár lett ő az ember kíséretében.
A Földközítenger partjáról a buza és árpa
termesztésével jött Középeurópába, követte a
római gyarmatosok nyomait, sőt utóbb a
gabonakultúra után előnyomult Norvégiába
is a szélesség 70-ik foka alá. Szepsi Csom-
bor Márton XVII-ik századbeli magyar utazó
Lotharingia leírásában így szól: „Nem tudom,
az természet mit tagadott volna meg tőlök
az verémadáron kívül, mert ritkán találtak;
de elhittem, hogy az böles természet ez kár-
tevő marhát is áldásképen vette el tőlök,
ne lenne tudniillik rútitója ez szép országnak“.

Nagy Péter császár idejében jelent meg a
veréb Oroszországban, nem sokkal utóbb Szi-
biriában, de annak keleti, még keveset kultu-
rált részeiben hiányzik. Kamtschatkában még
alig van. Oly kevés rokonszenvenességgel fo-
gadta az orosz nép a szarmát sikon is, hogy
átkozott madárnak nevezi, mert regéje szerint
a veréb hordta vissza Krisztus Urunk fölfé-
szítése alkalmával a szögeket, melyeket a
galamb onnan a hóhérok kezeügyéből elesent.

Rossz világ járt a verebekre a múlt szá-
zadban Váczon, hol egy Vincze nevű bíró
üldözöbe vette őket és mivel, mint a rege
folytatja, ő eszközölte ki, hogy a pálmava-
sárnapon szokásos vásárt egy héttel korábbra,
fekete vasárnapra tették át, róla a vácziai
a következő v betűs mondást költötték: Ve-
réb-vesztő váczí Vincze vesztette Vác város-
ának virág vasárnapi vas vásárát.

Poroszországban is köteles volt minden
paraszt évente bizonyos számú fejet beszo-
gáltatni, különben három tallér bírságot fizet-
ett a szegények pénztárába. Volt év, mikor
csak Brandenburgban 3.137.958 verebet adtak
be és mégis közel járt a szegénykassza juta-
léka az ezer tallérhoz. Neuhausban az Oste
folyó mellett minden birtokos 24 veréb fejet
volt köteles bemutatni, ha több hektár kiter-
jedésű volt a földje.

New-York és Brooklyn-ba az első nyolcz
verébpár 1850-ben került, 1851. és 1852-ben
az Európa gőzös 180 párt hozott oda az ó-
világból és előzönlötte azóta szaporodásával
az Egyesült Államok egész keleti vidékét a
kanadai nagy tavaktól Floridáig és Nyugot-
nak a Missouri folyóig; Arkaszt és Louisiana
nagy részét már okkupálta, sőt Utah és
San-Francisco tájain is megjelentek előőrsei.

Ellensége ott a kék szarka, de pusztítják
az ültetvényesek is Nux vomica, arsenikum,
párisi zöld és hasonló mérgekkel. Kivált erős
üldözés alá jutottak a verebek 1890-ben, mi-
vel kimutatható volt Éjszakamerikában, hogy
nemcsak ők megkapják a himlőbetegséget és
átterjesztik más szárnyasokra, de megméte-
lyezik vele az embert is. Védte őket elejénte
a törvény, a madárpusztítók ellen, de ma

egyenesen a törvény tüzött a fejükre díjat,
sőt megbünteti azt is, a ki nekik enni ad.

1881-ben Ausztráliát három országos csa-
pás lepte meg; a kínai bevándorlás, a házi-
nyulak és a verebek szertelen elszaporodása.
Kivált az utóbbiakról rémletes dolgokat be-
széltek ott a parlamentben; falánkságuknak
egész szőlőhegyek, gyümölcsöskert, vetéstáb-
lák estek áldozatul, átkozták a napot, melyen
Európa őket a verebekkel megajándékozta.
Az új-zelandi gyarmatkormány mérgezett mag-
vakot szórattott nekik, de károsnak vált az
be más szárnyasokra nézve is; Délaustrália
hatósága ellenben minden verébfajra 2 1/2
krajczár díjat tüzött, 100-ért 1 frt 35 kraj-
czárt fizet ki.

Sok veréb van Egyiptomban Denderah-
ban, ott a romok között rengeteg vadméh
(Chalcidodema muraria) lakik és mivel nem
fullánkosak, pusztításuk végett sok veréb él
közülükben és nemcsak a röpködő méheket,
de azok kövér álczáit is örömmel fogyasztják.
Az 1884-iki kolera kiütésekor elhagyták a
verebek Kairót, Alexandriát, de Délfrancia-
országban Marseille-t is; mintha féltették
volna a bőrüket. Középafrikában a Passer
Swainsoni nevű veréb épen oly kihívóan csí-
ripel, mint európai rokona.

Ismeretes színe leírásra nem szorul, de
megesik néha, hogy eltérő mezben is jelent-
kezik, például 1896. februárban Héderfáján,
Kis Küküllő megyében hófehér verebet fogtak.
A nemzeti muzeumban a házi veréb elszíne-
zésének egész sorozata látható a gyűjtemé-
nyekben, mint a Természettudományi Füzetek
1883-iki évfolyama felsorolja. Leir Herman
Ottó egy kores csőrű verebet is. Kismartonból
küldötték be 1977-ben a K. M. természettu-
dományi társulatnak. A csőre alsó része ele-
jénte oly hosszú volt, hogy tréfásan sziva-
rozó verébként nevezték, nehezen is ment neki
a táplálkozás, ha valamit föl akart kapni, na-
gyot ütött az udvar kövezetére, mintha csőre
főlölegét le akarta volna törni. Megszánta egy
kisasszony és fött burgonyát adott neki, mely-
ből bátran ehett, leste is bizalmasságával
minden este a jóltevőjét, utóbb letört a cső-
rének tulfejlett része.

Miskolci Gáspár azt írja „Vadkert 1796.“
című munkájában, hogy „a veréb az ő neve-
zetét a veréstől vette, mivelhogy a verebet
a kórság gyakorta veri“. Népies közmondá-
saink is sokat foglalkoznak vele, például: Ve-
réb van a süvege alatt. Buja mint a veréb.
Annyit iszik, mint a veréb. Emlegetnek a ve-
rebe. A verebek is róla csiripelnek. Elvitte
azt a kétszárnyú veréb. Akkor már elülnek
a verebek. Jobb ma egy veréb, mint holnap
egy tuzok. Nem fál a veréb a kőből faragott
botos embertől. Ha a verebek a kazalra kap-
tak, a láz se veri le onnan őket. Nem repül
a szájába a sült veréb. Más köleséről veri a
verebet. Többet ugrik, mint a veréb. Közmon-
dás a kérdés, hányat lép a veréb egy esz-
tendőben? a felelet rá az, hogy egyet sem,
mindig csak ugrik.

Agyveleje a teste súlyának 1/7 részét
teszi csakúgy, mint egyéb éneklő madaraknál,
csak az építő ezinkénél 1/12 rész az, de a
verebet a szükség tanítja sok furfangra, mert
mesés szaporasága mellett hamar beáll ré-
szére az élelemhiány; fészkelés dolgában is
megesik az a baj, min úgy szeret segíteni,
hogy a fecskék otthonát veszi birtokba, de
sokszor veszedelem hárul rá miatta; miért
közmondásunk is azt tartja, hogy nem jó a
verébként fecskével szállni porre.

A verebek gyűlése közmondásos és mélt-
án, mert olykor százával, talán ezrével gyü-
lekeznek össze és csiripelnek versenyt, szinte
szót nem érinteni tőlük s idegessé teszik kö-
zelben az embert. De csapásként is föllépnek
olykor, mint 1896-ban irták júliusban Köha-
lourról. Minden esztendőben, úgymond, a Kü-
küllővidék egyik veszedelme a verebek töme-
ges összesereglése; millió és millió veréb lép
el ilyenkor aratás előtt a gabonaféléket s
roppant nagy pusztítást okoznak nemcsak itt,
hanem az egész környéken mintegy 30.000
kataszteri holdra menő gabonaterületen. Min-
denféle csellegéssel pusztítják és üzik őket
az idén is, de mert oly tömegesen mutatko-
znak, attól lehet tartani, hogy a vidék összes
gabonáit tönkre fogják silányítani. A szegény
nép napokon át ezrével fogdossa össze a vere-
beket, de csak nem pusztulnak.

Kedélyeskedő mondás az, hogy: „Jászberényi malomban verebet patkolnak”, de az tény, hogy a veréből több helynevről vette eredetét, mint például Veréb Fehérmegyében, Verebely Barsban, Verebely (Mátra), Verebes Beregben, Verebes (Csik), Verebes Nógrádban, Verebeshát Szabolcsban, Verébhegy Nógrádban. Csupán csak egy fajtajára mondják gúnyosan, hogy okos, mint a nádveréb. Nem okosabbak a terebesi verebek, mint mások, de azért belekerültek a politikai szólásmódba, emlegeti Tóth Béla „Szájruól szájra” című könyve.

Hasznos-e a veréb? Lázár Kálmán gróf azt írja, hogy a madarak között nemrég is az üldözöttek legüldözöttebbje a veréb volt, ma meg egészen tisztára, teljesen fehérre törekszenek őt mosni, de ő azt hiszi, hogy az igazság középen áll, mit igazol az élelmészésnek megfigyelése is.

Ugy szól felőle Zimmermann, hogy egy szál veréb elhord évente fél véka rozsot, de e nyálánságért cserében fölprédál hetenkint 3360 bogarat, hernyót. Bradley kevesebbet mond, de az is tekintélyes szám; ő szerinte egy veréb pár hetenkint 4000 hernyót pusztít el. C. Wike április 1. és június 24. között 118 verebet bontott föl, 45 öreget és 73 fiatal, csupán három öregnek a gyomrában talált kizárólag magot, a többiében túlayomóan rovar, 46 fiatalnál pedig csupán állati eledel nyomaira lelt. (Természet 1870. 106.)

Olaszország északi részében a verebet rendszeren tenyészténi is kezdték, a kertekben és falusi udvarokon részére a galambházakhoz hasonló költőtelepeket állítottak és ott a veréb örömet fészkel, költ. Mivel pedig fiait hernyókon neveli, hizlalja és ezek husát az olasz gurmandok nagyon izletesnek vallják, nevezetes nyereséget nyújt a gazdának a fészkek kiszedése és a piacra vitele; mellék- és talán nagyobb haszon az, hogy fát tisztán tartják a hernyóktól. Természetes, hogy e félig háziállattá nevelt verébsapatot télen etetni is kell. Nálunk bajos volna utánozni, mert a magyar nem tartja esemegének az apró madarat hagymával.

A ki a verebek életrevaló szárnyas népét nemcsak a baromfiudvarról kívánja ismerni, hanem bűneit és erényeit, jellemét és érdekes életmódját: ne mulasztja el az öreg Brehm könyvét fölütni. Onnan részleteket átírni nem mertem, hogy az eredeti leírás igazi remekét föl ne higisam. De szépen kikerekített életrajzát adja Lázár Kálmán gróf is a „Hasznos és kártékony állatainkról” írott könyvében 1874-ben.

Hanusz István.

V i v á s.

„Az anyagtól a szellemhez az agy által emelkedünk” Tuttle.

Korának legnagyobb szelleme, ha megbetegszik — ugymond Tuttle — egy óra alatt elvesztheti egész szellemi erejét, vagy ha az aggkor gyöngeségei elérik, újra oly tehetetlen gyermekké lesz, mint először volt. A test elpuhulásával elpetyhüdik az ész is s az utolsó lehelettel hasonlóan a mécshez, melynek olaja már elfogyott, még szájalmas gyöngén föllobog s aztán kialszik!

Ki nem látja át, hogy a testi erők ébrentartása, kifejlesztése, izmosítása és ruganyossá tétele közvetlenül a szellem élénkségét, műveltségét, tartósságát eredményezi?

Nagy bölcsészek, nagy gondolkodók, hatalmas szellemek e közvetlen közösséget a *test* és a *lélek*, az *anyag* és a *szellem* között — erős elmeállítást tartják, állítják.

Friedrich, az ismert lélekbuvár így szól: ha az ember élettereje tevékenynek mutatkozik, úgy az csak az anyagi állag: a *szervek* által történhetik! A mily különfélék már most a szervek, ép oly különfélék lesznek az életerő tevékenységének nyilvánulásai és különbözők a szerint, a mint az anyagi állag minősége különböző. Következésképpen a lelki működés az életerőnek az agyállomány különös alkata által föltételezett sajátságos nyilvánulás módja.

Ugyanazon erő, mely a gyomor által emészt, az agy által gondolkodik. Különösen hangzik talán, de így van.

Moleschott, a mély buvár is így szól: „A gondolati az anyag egy mozgása!”

A tudomány újabb haladásával, a gon-

dolkodó nagy elmék állításaikkal csak a klaszikus mondat: „Mens sana in corpore sano” által látnokilag kifejezett elvet erősítették meg és adtak indokot a vivás létjoga, fontossága és szüksége mellett, mely az elvet foglalja magában, meg az elvet akarja gyakorlatba hozni, meg az elvnek akar életet adni!

Volt, midőn a tudósvilágot egy kitünő angol tudós, Brown Sequard elméletével magával ragadta. Ez elmélet nem kevesebbet vitatott, mint hogy a *karok* gyakorlása közvetlenül az agy képességére hat. A gyakorlás folytán nagyobb az anyagcsere az agyban, az idegek többet gyakorlódnak, jobban megismosodnak, mert több vért, nagyobb mennyiségű táplálékot kapnak. Így tehát a karok gyakorlása befolyással van a szellemi működésre.

Bármily legyen a sorsa az elméletnek, tény az, hogy tapasztaláson alapul és az újabb tudományos iránynyal megegyezik.

Mindezekből ki ne ismerné föl, hogy a test művelésének mily nagy és hasznos befolyása van az idegek, az agy fejlődésére.

Csak arra az egyszerű tényre utalok, hogy az idegek nagyobb mérvű petyhüdségét, az álmat mely könnyen ki lehet verni a szemünkből kevés testmozgással. Így a test rendszeres művelése egészséges ébrenlétben tartja a szellemet; a test bizonyos mérvű ügyessége az idegek ruganyosságát, a szellemi munkára fogékonyságát idézik elő. Szóval úgy az egyénre, mint így a társadalomra és a nemzetekre nagy és kétségszöndhatlan fontossággal bír a *testi erők* kímélése.

És mindez különösen az ülő foglalkozásúaknak szól. Az egész napi görnyedést, szórakozás hiányt, a sok idegbajnak okozóját, játszva lehet ellensúlyozni a test könnyű művelésével, a *vívással*. Máshol a vivás úgy a felnőttek, mint a gyermekek, úgy a hölgyek, mint a férfiak kedvenc foglalkozása.

Vábr.

Kecskemét multja és jelene.

A honfoglalás ezredik évfordulója alkalmából és annak emlékére ifj. Bagi László úrnak, Kecskemét th. város érdemes főjegyzője és jeles tollú írójának szerkesztésében jelent meg Kecskemét város közönsége kiadásában „Kecskemét multja és jelene” című nagy munka I-ső bevezető része. E kötetben 1. Kecskemét földrajzi leírása: Hanusz István főreáliskolai igazgatótól. 2. Vizrajz, belvizek: Hajas Imre kir. mérnöktől. 3. Kutak, geológiai viszonyok: dr. Hollós László főreáliskolai tanártól. 4. Növényzet: dr. Hollós László főreáliskolai tanártól. 5. Legegyszerűbb növények és állatok: Francé H. Rezső tanártól. 6. Allatvilág: Biró Lajos tanártól és 7. A város mai képe: ifj. Bagi László városi főjegyzőtől teszi érdekessé és nagy fontosságúvá a kiváló irodalmi becsesel bíró s városunk minden lakosára annyira actualis érdekességgel bíró monográfiát. Úgy a munka beosztása, mint tudományos kidolgozása és magyaros szép nyelvezte által — melylyel különösen Hanusz István úr czikke teszi gazdaggá a művet, — méltán sorakozik a millennium évében megjelent, hazánk multját tárgyaló történelmi művek közé. Reánk nézve különösen nyer értékséggben az által, hogy kedves szülővárosunknak életnyilvánulásait, természeti és politikai életét tárgyalja; közli városunk történetét, melynek multja: hazafias büszkeséggel tölt el; jelene: legjobb igyekezetünket és munkaképességünket igényli s jövője: a legvérmesebb reményekre hangol.

Ifj. Bagi László főjegyző úr, városunk történetének sajtó alá rendezésével nevének a legszebb emléket állította, melylyel minden kecskeméti ember haláljára tette magát érdekessé.

A megjelent I. rész számos illusztrációt közöl, így Kecskemét város sikerült látképét, a város külterületének átnézeti térképét, Bugacz-Monostor térképét, a város és környékének vizrajzi térképét, Kecskemét általajára vonatkozó kövületeket és közégrétegek rajzát stb.

Érdekesnek tartjuk ez alkalommal a nagy mű előszavát, melyet ifj. Bagi László főjegyző úr szakavatott tollal irt meg, a következőkben közölni:

„Katoná József szülővárosa érzelmeinek egész bensőségével vesz részt abban az örömben, mely a magyar haza ezer éves fennállásának ünnepével, a nemzet szívének minden rétegét áthatja.

Részt kér magának ebből azon a jogon, melylyel a gyermek anyja emlőin esüng s vele és általa tanul saját lábán megállani, hogy majdan szülőjének erős támasza legyen s részt kér magának ama szenvedések s küzdelmek árán, melyek erejét — épúgy, mint szülőanyjának, — rég idő óta fogyasztották, de meg nem törték. Mert: a „hajdan szép nevű magyar” hiába „ette magának a halált”, — felülkerekedett szívóssága és már talán . . . bölcsesége is.

Am azért az új ezredév határkövénel még joggal elmondhatjuk, hogy: „Isten csodája, hogy még áll hazánk”, s ez kétszeres ok reá, hogy örvendezzünk az örvendezőkkel.

A sokat hányatott hajós öröme ez, ki a viharban még nagyobb hálát érez jó szelleme iránt, mintha vitorláinak kedvező szelek segítenek.

Ha ki kellett is dobnunk a drága terheket, bár a legkönnyebbek, de mégis a legbecsesebbek megmaradt és ez: a jó reménység.

Ezt hordozzuk szívünkben, midőn az új ezredévvel szembe nézünk.

Nem kell ehhez már nagyon sok, csak a már megemlegetett szívósság és bölcsesség. Erély, mely a karnak erőt ad és talentum, mely a követendő utakat megmutatja.

Ha magunk is rajta leszünk: ad a „Magyarok Istene” mindakettőt a másik ezerévre is . . . hála legyen neki az első ezer évért!

*

A jó reménység mellett a nagyon kívánatos erélyen és talentumon kívül nem is igen van egyéb zálogunk az új ezer évre. Azért ezt a nagyon erős, de kicsinyke várat jó lesz valamivel erősíttetnünk.

Erősítsük tehát a multak tanulságaival, mely a jövő bölcsesége. (Az új ezer évben már a mi „jelen”ünk is „mult”-tá lesz.)

Ezt a czélt kívánja szolgálni ez a könyv, mely megmarad honfűi örömeinknek és a Gondviselés iránti hálánknek tanújeleként s tán nyújt valamiben okulást a jövődönök is.

*

Az Örökkévaló, ki megérnünk engedte, hogy annyi küzdelmet és nyomort kiállva, nemzeti nyelvünk, jellegünk és alkotmányunk birtokában, e földnek ezer év után is urai maradjunk: Ó volt az igaz tanúja küzdelmeinknek.

S hogy mi e sok hányattatás után e napok örömeire ébredünk, az mutatja, hogy a tűzpróbát kiállottuk, megmérlegeltettünk és nagyon könnyűeknek mégsem találtattunk!

Visszapillantva az elmúltakra, most átréthetjük, minő szívből s annak minő mélységéből jött egykor a felsőhajtás, mely városunk története megirójának kebléből szakadt fel, midőn e napok örömeire gondolt:

„Időszámításunk szerint már alig 23 év a külömbiség hogy ezer éve legyen a Magyar Nemzet beköltözésének — s ekkor a Nagy Ősök dicső emlékéhez méltó nemzeti örömnapp alkalmával, Pusztaszer a 892. évi honalapító közgyűlés színhelye várja, hogy az itt maig fennálló hét halmon a Hét Magyar vezér zászlója lobogjon.

Boldog Ifjak! oh ti reménye a nemzetnek, fogadjátok szívesen a figyelmeztetést attól, ki hanyatló életkoránál fogva nem remélheti, hogy e nemzeti örömnappet megérhesse.”

Annak, ki e napok jelentőségét a multban is így igazán megértette, a siron tul is örök elégtétele marad, hogy figyelmeztető szavára az utókor magát méltónak mutatja.

E könyv is ugyanazon törekvés marandó jele legyen s midőn a város közönségének 1895. évi 9/kgy. sz. határozata alapján azt közrebozsátjuk, a magyar haza ezer éves fennállásának örömnappén, drága hazánkhoz és városunkhoz kapcsoló ragaszkodásunk kifejezésékként idézzük „Bánk-bán” írójának szavait:

„. . . ha magam elmúlok, megmarad ezen sorokban érted égő szeretetemnek bélyege.”

IRODALOM.

— **Kaukázusi elbeszélések**, írta *Gnyevics P. P.*, az orosz eredetiből fordította *Ambrozovics Dezső*. A könyvben megszokott emberek és szokások helyett egész más szokatlan világ tárul föl a kötet négy elbeszélésében, jó távol a nyugati civilizációtól, kis kozák falvakban, vadon bércek közt. Az orosz író érdekesen írja le ezt a világot, embereivel együtt, kiknek szokása és életviszonya különbözik a mienktől, de érzések ugyanaz, s a bánat és szenvedés itt is otthonos. „Pusztaság”, — „Az apa”, — „Hasszán”, „Boldog nap” a kötet elbeszéléseinek címe. Mindenikben a szláv borongás árnyai húzódnak végig, komoran, s a eselékény is drámai. A számos szép illusztrációval a kötet néprajzi értéke is kifejezést nyer. Kiadta a *Franklin-Társulat* s ára 1 frt 40 kr.

— **Verne Gyula összes munkái**, új olcsóbb diszkiadás. Kiadja a *Franklin-Társulat*. A nagy hírű francia szerző műveinek ez új kiadásában már hét munka jelent meg, az egyedüli kiadás, mely a francia eredeti képekkel érdekesebb a köteteket. Most a nyolcadik munka kezdődik meg az 53—55-ik füzetekkel. A *Robinsonok iskolája*, regény, francziából fordította *Visi Imre*. Második egyedül jogosított magyar kiadás 50 képpel. Verne minden regénye az ismereteknek annyi gazdagságát, az előadás annyi érdekfeszítő tulajdonságát foglalja magában, hogy a felnőttek és az ifjúság közt méltán elterjedtek. Összes munkáinak kiadása mind diszes kiállításuknál, mind tartalmuknál fogva érdemes ünnepi ajándékokul s a közeledő ünnepekre a könyvpiac egyik érdekessége. Kéthetenként egy-egy füzet hagyja el a sajtót. Egy füzet ára 20 kr. Diszes bekötési táblák kötetenként 40 kr. Megrendelhető minden könyvárúsnál.

— **A Szőlő és Borgazdasági Lapok** hennként a körülményekhez képest több, rendszerint azonban tizenhat oldalón a következő tartalommal jelenik meg: vezérezik fel foglalkoznak a törvényhozási, közigazgatási, közigazdasági vagy társadalmi téren felmerülő s a szőlő- és a borgazdaság körébe vágó fontosabb kérdések ismertetésével és megvitatásával. Tárcaközlemények. A szőlőgazdasági részben a phylloxera elleni védekezésnek ugy a tudományos világ, valamint a gyakorlati élet által elfogadott eljárásait ismerteti. Borgazdasági közleményeiben a must és bor okszerű kezelését, egyszerűen a helyes pincekezelést ismerteti. A szőlő- és bor mellékterményeinek értékesítése szempontjából a vesszőanyag, a törkölynek, a seprűnek miként teendő felhasználását ismerteti, például a pálinkakészítést, cognacgyártást stb. Egyéb fejezetei: a szőlőbetegségek, az irodalom, az apróbb szakközlemények, a kérdések és feleletek, heti hírek, hazai és külföldi tudósítások, szerkesztői üzenetek cím alatt érdekes szakkavagó kérdéseket vitatnak meg. Hirdetési árjegyzéket és mutatószámot a kiadóhivatal, Budapest, V., Arpad-utca 8. szám, készségesen ingyen küld.

— **A Barátfalvi lévita** címen írja meg a *Pesti Hirlapban* koszorus költőnk, *Jókai Mór*, azt a regényét, melylyel épen negyven esztendővel ezelőtt maradt adósa a magyar olvasóközönségnek s mely az Elátkozott család befejező része lett volna. És az is lesz ez a század elejéről való korrajz, melyet méltán a legnagyobb érdeklődéssel várhatunk. A Barátfalvi lévitát az új évnegyedben közli a *Pesti Hirlap*, mely ma az írók fejedelmén kívül a legelsőrangú publicistákat és a legkedveltebb tárcaírókat sorolhatja munkatársai közé. *Jókai Mór*, *Mikszáth Kálmán*, *Tóth Béla*, *Ágai Adolf* (Porzó), *Murai Károly*, *Kenedi Géza* (Quintus), *Kozma Andor* (Koboz), *Gerő Ödön* (Viharos), *Kóbor Tamás*, *Gárdonyi Géza*, *Kálnay László*, *Szabó Endre* stb., bizonyára oly névsor, melylyel ma egy más lap sem dicsekedhetik. A *Pesti Hirlap* abban is egyedül áll a lapok közt, hogy legtöbb külön kedvezményben részesíti előfizetőit; ilyen a karácsonyi ajándékul adott nagy képes naptár, mely épen most jelent meg s küldetett szét a lap előfizetőinek; ilyen továbbá a havonként szétküldött jegyzéknapló, melyet szintén minden előfizető megkap. Kedvezményes áron kapja

továbbá a *Pesti Hirlap* minden előfizetője a *Párisi Divat* című, diszes kiállítású heti divatlapot. A *Pesti Hirlap*, ha alakra nem is, de tartalomra nézve ma a legnagyobb, legterjedelmesebb lap, mert minden nap 20—24, ünnep- és vasárnapokon 32—40 oldal terjedelemben jelenik meg s az ára mégis csak 3 frt 50 kr. negyedévre, 1 frt 20 kr. egy óra. A *Párisi Divattal* együtt negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatószámokat kívánatra öt napig szívesen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V., Váci-körút 78. sz.)

— **Párisi Divat**. A „*Párisi Divat*” az első, a melynél csakugyan kimutatható a képek párisi eredete, sőt az is, hogy az ábrák egytől-egyig a legnagyobb párisi szabócégek (*Worth*, *Fournery*, *Froncine*, *Montaillé*, *Felix*, *Meunie*) mintaruhái, melyeket vagy maguknak a műterem főnökének rajzai, vagy pompásan sikerült fényképek után mutat be a lap. Hogy a szöveg is lépést tartson a képekkel, a lapot *Párisból* *Mme Cécile de Broutelles*, *Londonból* *Miss Jessie Warren* *Ashworth* tudósítja a divatújdonaságokról. A második évfolyamban megindult újítás is igen szerencsés, mert a lap külön e célra feltartott oldalán a londoni mintaruhák vannak bemutatva a walesi hercegnő udvari szállítóinak, a *Redfern*- és az *Ulterháznak* mintái. A külföldi tudósítások mellett azonban gondoskodva van arról is, hogy legyen sok oly cikk, mely a hazai viszonyokra, magyar háztartásra, társadalmi életre illő. A laphoz gazdag szépirodalmi melléklet is járul s ez érdekes, illusztrált regényeket közöl, továbbá beszélyeket s más rövidebb közleményeket a fővárosi életből stb. Előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „*Pesti Hirlap*” politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatószámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

— **A Pestmegyei Hirlap** naptára az 1897-dik évre a szokott tartalom és beosztással megjött. A naptárt a sok hirdetés és a lapokból átvett reminiscenciák gazdagítják. Ára 1 frt.

— **Mit kíván a közönség?** Azt mondják, hogy a közönség tetszését nehéz kielégíteni. Már a mi a hirlapolvasó közönséget illeti, a mai időben annyi a lap, hogy bizony tetszése szerint válogathat mindenki belőlük. És mégsem könnyű a választás. A sok reklám, ígértetés, ajándékozás, ha nem is téveszti meg a jóízű közönséget, de a lapok nagy száma egészen zavarba hozza. Mégis mi szerint választ a magyar közönség, mi az, a mit egy laptól kíván? Az, hogy legyen az a lap a magyar sajtónak egy olyan organuma, a mely eszméket és nagy nemzeti ideákat szolgál, a mely minden érdekkörtől és hatalmi befolyástól függetlenül száll sikra a nemzet igaz és nagy érdekeiért. Legyen az a lap olyan, a melyet nem kizárólag az üzleti és anyagi érdekek vezérlelnek, a mely nem kész szolgálja mindenféle rendszernek, hanem a mely csak egy vezérelvet ismer, az igazság és a tisztesség elvét. Igen, a magyar közönség a sajtót még a maga nemes és tiszta rendeltetésében szereti. A magyar hirlapirodalomban ma ezeknek az eszméknek egyik legragyogóbb tollú képviselője *Bartha Miklós*, az ország legelső és legnagyobb publicistája, a ki fényes vezérezikével, melyeket a *Magyarország* hasábjain ír meg, valósággal elragadja a közönséget. A *Magyarországnak* egyébiránt egész írói gárdája ebben az irányban halad. *Holló Lajos* orsz. képviselő a lap felelős szerkesztője, *Inczedy László*, a helyettes szerkesztő és a többiek valamennyien a független szabad sajtó munkásai. Ez magyarázza meg, hogy a magyar mívelt közönség aránylag rövid idő alatt annyira felkarolta a *Magyarországot*, hogy az ma egyike a legelterjedtebb lapoknak. A *Magyarország* egyébiránt páratlanul gyors és jó hírszolgálatával, kedves, eleven tárcaival és minden tekintetben gazdag tartalmával erre az osztatlan és általános elismerésre igazán reá is szolgál. Ha ehhez még hozzá vesszük, hogy a *Magyarország* az éjjeli gyorsvonatokkal már szétrepítették az országot mind a négy tája felé és így reggel már a legtávolabbi helyen is olvashatja a közönség a *Magyarországot*, míg a többi lap csak délben, vagy este jön meg, úgy ez a nagy zsurnalisztikai előny csak hozzájárul ahhoz, hogy a *Magyarország* egyike legyen

a magyar közönség legkedveltebb lapjainak. A *Magyarország* kiadóhivatala Budapest, Sándor-utca 2. szám alatt van, a lap előfizetési ára pedig az, a mi más lapoké egy hónapra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., félévre 7 frt, egy évre 14 frt.

— **A Pallas nagy Lexikonának** 181—185-dik füzetei is megjelentek, melyek a XIII. kötet első öt füzetét képezik. Fontosabb cikkek: Németalföld, Német irodalom, Németország, Népesedés, Névmagyarosítás, Nógrádmegye, Norvégia, Növény, Növénytan, Nyak, Nyelvtudomány és Nyitramegye. A melléletek közül megemlítendő: Német birodalom, Németalföld, New-York, Nógrádmegye, Nyitramegye és Olaszország térképei. A Nilus allegorikus szobra (réznyomat). A növénybetegségek táblája (színyomat), úgyszintén a nyárfa, Cellulozagyártás, Csüngő nyírfa, olaj és zsírt termelő növényeket ábrázoló melléletek, valamint az óraszerkezeteket ábrázoló 2 tábla.

— **A Magyar Hirlap**. Ebben a mai, mindenféle érdek által befolyásolt korban rendkívül fontos az, hogy a nyilvánosság organumai közt, a melyek a közvéleményt irányítják, legyen olyan megbízható, minden tekintetben szavahihető, komoly és jóhiszemű lapja az olvasóközönségnek, a mely nem áll semmiféle klikknek a szolgálatában és még politikai tekintetben is feltétlenül megtartja függetlenségét, határozottságát, önállóságát. Ilyen lap a „*Magyar Hirlap*”, a mely immár hat esztendei pályafutása után büszkén tekint vissza mozgalmas és eseményekben gazdag multjára, valamint arra a szereplésre, a melylyel az egész ország olvasó publikumát megtudta nyerni és hódítani. Ma már nincs is lap, a mely a közönség szívéhez úgy hozzá tudott volna férközni, mint a „*Magyar Hirlap*”. Politikája önzetlen, hazafias és első sorban mindenkifelett magyar ennek a lapnak. A magyar érdekeket soha el nem ejtve, ellenkezőleg minden tisztességes eszközzel a győzelem felé vite halad előre nemes céljai felé. S mily kiválóan magas színvonalon van belletrisztikája! Az új év első napjával új irodalmi erők sorakoznak a „*Magyar Hirlap*”-hoz. A tárcaírók gárdája kibővül, megszaporodik. Az újítások, a mikkel a „*Magyar Hirlap*” meg fogja lepni olvasóit, a tartalomnak az eddiginél is nagyobb változatosságában bőségesen fognak majd szembetűnni. Egy gyönyörű Albumot ad a „*Magyar Hirlap*” ez idén is mindazoknak, a kik a lapra előfizetnek. (Az előfizetési összeg, egy hónapra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr., a „*Magyar Hirlap*” kiadóhivatalához Honvéd-utca 4. sz. küldendő).

— **Olcsó könyvtár**, szerkeszti *Gyulai Pál*, kiadja a *Franklin-Társulat*. A népszerű vállalatnak ismét nyolcz kötete (364—371) hagyta el a sajtót, a következő eredeti és fordított művek. A *Dabóczy-család*, *Pálffy Albert* veterán írók regénye. A legújabb időkben játszik eszelekvénye, de *Pálffy* tolla alatt fölelevenül a régi patriarkális, magyaros élet. Az elbeszélő hang friss és lebilineselő. Ára 60 kr. *Alarcon Péternek* műve, kitől magyarra csak az utóbbi időkben fordítottak le egy pár elbeszélést. Egyik nevezetes műve, az „*El escandalo*”, nagyon sok kiadást ért meg az író hazájában. Ez jelent meg most magyarul a *Botrány* cím alatt. A tizenkettedik spanyol kiadás után fordította *Haraszti Gyula*. A híres munka 466 oldalnyi kötetet foglal el s ára csak 80 kr. — *Gabrielle*, színmű öt felvonásban, írta *Augier Emil*, francziából fordította *ifj. Szász Béla* ára 40 kr. A kapitány leánya, *Puskin Sándor* egyik legszebb regénye, oroszról fordította *Ambrozovics Dezső* ára 40 kr. — *Descartes emlékezete*, a XVII. századbeli nagy francia gondolkodó életének és filozófiájának ismertetése, írta *Thomas*, francziából fordította és jegyzetekkel ellátta *Rác Lajos* ára 30 kr. — „*A magyar irodalom főirányai*”, a magyar szellemi élet összefoglalása legfőbb mozzanatainak kitüntetésével, írta *Riedl Frigyes* ára 30 kr. — *Folt*, mely tisztit, a modern drámai költészet kitünőségének, *Echegaray Józsefnek* négy felvonásos drámája, spanyolból fordította *Patthy Károly* ára 30 kr. — A papa, vigjáték három felvonásban, gróf *Tejeki-jutalmat* nyert pályamű, írta *Berczik Árpád*, ára 20 kr.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk tisztelt olvasóközönségének! Kívánjuk, hogy a mint a szeretet eme nagy napja: az egész világ ünnepe, akként a szeretet, béke és egymás iránti türelem és becsülés legyen mindnyájunknak közös erénye, városunk és szeretett hazánk irányában tartozó kötelezettségeink rugója!

— **Közgyűlés.** A nagyméltóságú belügyminiszterium, a város új szervezeti szabályait a jóváhagyási záradékkal ellátván, a törvényhatósági bizottság a szervezeti szabályok jóváhagyása, illetőleg a tisztújítás tárgyában folyó hó 24-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. Ez alkalommal elhatározott, hogy az általános tisztújítás jövő 1897. évi január 9-én lesz.

— **A kecskeméti városi dalárda karácsonyfája.** Szép jelét adá az érdem elismerésének a városi dalárda igazgatóválasztmánya azzal, hogy érdemdus elnöke, id. Katona Zsigmond indítványára részint az ezredév emlékére, de legfőképp ügybuzgó veterán tagjainak méltó jutalmazására s az ifjabb nemzedék buzdítására: Mihó László karnagy 14, Zsigmond M. József h. elnök tanító 21, Molnár Imre tanító 30, Csörgei Imre magántisztv. 29, Klein Gyula ügyvéd 27, Sárközy László árvaszéki pénztárnok 26, Révész Benze városi jav. pénztárnok 24, Györfly Balázs ügyvéd 20, Hajagos József városi főkönyvelő 14, Szücs László tanító 14, Tóth Zsigmond takarékpénztári könyvelő 14, Braun Pál vendéglős 14, Deák Gyula városi főpénztárnok 13, Horvát János tanító 12, Biró Adám tanító 12, ifj. Tóth István h. anyakönyvvezető 12, Kerekes József tanító 12, Révay László tanító 11, Laczi József földbirtokos 11, Király József tanító 10, Baktai Albert népbanki jegyző urakat 10 évi működésükért a következő oklevéllel tüntette ki: „Mi, a kecskeméti városi dalárda igazgatóválasztmánya méltányolni kívánván mindazon érdemeket, melyeket Dalárdánk egyes működő tagjai kiváló szorgalmuk, ügybuzgóságuk és szakképességükkel hosszú éveken át szereztek, ezen érdemek elismerésül, az alapszabályok 23. §-ában foglalt jogainknál fogva N. N. urat évi működéséért úgy a működő kar, mint az utódok további buzdítására, jelen oklevelünkkel kitüntetni és ezzel a nemzeti közművelődés fejlesztése érdekében is szolgálatot tett érdemes tagjaink sorába emelni határoztuk”. Méltók az elismerésre, mert egyszerűségük és szorgalmuk által többször arattak már babérokat, az ország különböző pontjain s a legkitünőbb dalárdákkal sikra szállva, mindannyiszor diadalra emelték azt a zászlót, melyhez immár ennyi szép emlék fűződik. De még egyrészt méltánylás illeti a dalosokat, az érdem más része fáradhatatlan elnökéhez fűződik, ki jó hadvezér módjára példát mutatva, elől jár a buzgóság és lelkesedésben. Lelke egész erejével rajong azon ügyért, melynek szolgálatában a dalárda élén áll. Meleg barátsággal övezi körül annak minden tagját. Szíve mély bánatában is rokonszenvvel fordul feléjük s hogy az örömet is megkétszerezze, — melytől őt a sors oly kegyetlenül megfosztotta, — egyszerű karácsonyi emlékül kívánta fenntartani a jól megérdemelt kitüntetést. Ilyen vezető és ügybuzgó tagokat adjon az Ég dalárdának, úgy bizton remélhetjük, hogy a dal hatalmával még igen sok harcot kivívand. — Ugy legyen!

— **Halálozás.** Közéletünknek egy, mindenki által szeretet tagja dőlt ki ismét a küzdők sorából. Pócsy György királyi közjegyző, Kecskemét törvényhatósági város bizottsági tagja folyó hó 20-án meghalt. A részvétnak szinte könye tolul szemünkbe a hír hallatára, mert a megboldogult szeretetreméltó modora, jóságos szíve, a közéletben tanúsított lelkiismeretes buzgósága és igaz becsületessége által városunk egész közönségének rokonszenvét bírta. Mig áldott jó szíve élete utolsó pillanatáig övéi iránti szeretettől buzdult, a ki mint egy példányszerű családi élet éltető napja szerettei boldogításáért küzdött, addig a közélet fárasztó munkájában is jelentős részt vett ki magának. Mély részvétellel oszto-

zunk a vigasztalhatlan család mély bánatában s kívánjuk, hogy a vigasztalás Istene nyújtson enyhületet fájalmukra. Az elköltözött kedves halott drága emlékét kedves örökség gyanánt őrzi a gyászoló család, a siránkozó rokonok, barátok és tisztelőinek nagy száma. A halálozás alkalmából a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Özvegy Pócsy Györgyné született Katona Blanka úgy a maga, mint gyermekei: Blanka, Gabriella, Mária, Rózsa, György, László és Teréz; apósa Pócsy Ferenc; sógornői Pócsy Erzsébet férj. Farkas Gyuláné és gyermekei, Pócsy Mária férj. Rutich Józsefné, férje és gyermeke; szülői: id. Katona Zsigmond és neje Kiss Mária; továbbá testvérei s végül az összes rokonság nevében a mérhetetlen fájdalomtól összetört szívvel tudatja, hogy drága jó férje, a pótolhatatlan, áldott édes atya, a szerető és szeretett fiú, testvér, sógor, vő, nagybátya és rokon eszenkeszfai Pócsy György királyi közjegyző, Kecskemét törvényhatósági város bizottsági tagja élete 55-ik, boldog házasságának 17-ik évében, folyó hó 20-án reggel fél 5 órakor szívvelhűdésben csendesen elhunyt. A megboldogult drága halott hamvai folyó hó 22-én délután 3 órakor fognak a Jókai-utca 161. számú gyászoló háznál a római katolikus egyház szertartásai szerint beszenteltetni s a Katona család református felső-temetőben levő sírboltjába örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 23-án reggel fél 9 órakor fog a római katolikus plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Kecskemét, 1896. december 20. Áldás és béke a drága hamvakra!

— **A tisztviselő-telepről.** Az 51. számban megjelent rövidke észrevételre szabad legyen megjegyeznem, hogy félre értette, vagy félre magyarázta cikkemet a melyen tisztelt úr. Abból a legjobb akarattal sem lehet azt ki olvasni, hogy már élére állott s megkezdte volna valaki a komoly munkát a tisztviselőtelep létesítése tárgyában. Nem is azért kesergem én, mint irva vagyok, mintha talán a megkezdett munka dugába dőlt. Ellenkezőleg, nekem is az fájt, a mi a nagyra becsült tisztviselő úrnak s ép azért vettem a bátorságot, hogy felelevenítsem az ügyet s ösztönözsem azokat, kik tehetnek, tegyenek. Még pedig a leges legelső kísérletet tegyék meg, aláírás útján arra nézve, lesz-e a nagy vállalkozó, ki elvileg pártolja az eszmét, hogy a tulajdonképeni munkát meg lehessen kérdeni.

Egy leendő telepes.

— **A kiállítás kitüntetései.** Városunk két derék iparosát érte a kitüntető kegy, az országos kiállítás alkalmával tanúsított előhaladás és kiváló munkásságért. Ugyanis Tájesik Mátyás az arany érdemkeresztet, Virág Apró József műszövész a koronás ezüst-érdemkeresztet nyerték el. Öszinte örömmel gratulálunk a derék polgártársaknak, a kik Kecskemét város jóhírnevét ily fényesen emelték.

— **A „Kecskeméti kör”** f. hó 24-én d. e. tartott rendkívüli közgyűlésének határozata alapján, van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a „Kecskeméti kör” táncestélye, nem a kecskeméti-kaszinó, hanem a kereskedelmi-kaszinó termeiben, 1897. január 5-én fog megtartani. Tisztelettel dr. Kiss Albert, a „Kecskeméti kör” elnöke.

— **Színházi műsor.** Vasárnap Dalos Pista. Hétfőn a Csók. Kedden Anday Blanka jutalomjátékaul Kisasszony feleségem. Szerdán A peleskei nótárius. Csütörtökön szünet. Pénteken, új év napján Gyerekasszony, (Bokor József új népszínműve). Szombaton A fekete domino.

— **Erdélyi aranybányászat.** Lapunk mult számának hirdetői rovatában közöltük a „Fortuna” aranybánya-részvénytársaság hirdetését, melyre felhívjuk itt is olvasóink figyelmét. A társaság alapítói a lehető legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel oldották meg feladatukat, midőn megszerezték a Szent-Endre nevű bányát, mely a mellett, hogy aranyban gazdag, egyszersmind nagyobb mennyiségű zuzóérczet is tartalmaz. E bányában három egész esztendeig folytak a feltárási munkálatok s 60,000 frtot meghaladó kiadásokat tettek a vállalkozók, hogy a bányát teljesen feltárják és átvizsgálják. Ezen munkálatok eredménye a lehető legkedvezőbb. Remélni lehet, hogy e bánya,

mely most már kellő üzemtökével és berendezéssel is fel lesz szerelve, rövid idő alatt Európa legjövendőbb aranybányái mellé fog sorakozni. Mint a lapunk mult számában közölt hirdetésből kitűnik, a részvényeknek csak a felét bocsátják aláírásra, míg a másik felét az igazgatóság és az alapítók maguknak tartják meg. A részvények névértéken, 25 koronájával bocsátatnak ki és így a kevésbé vagyonosnak is módjában van egy jövendelőnek ígérkező vállalatban részt venni. Az aláírt összegek postautalványon is beküldhetők, a hirdetésben megjelölt helyre. A további feltételek az aláírási felhívásból tudhatók meg.

— **Jutalomjáték.** Szintársulatunk egyik legkedvesebb tagjának, Anday Blanka kis asszonynak jutalomjátéka mint értesülünk, kedden lesz. A kisasszony ez alkalommal legkedvesebb szerepében Marjolainben lép fel. Azt hisszük, kedves kis pacsirtánk jutalomjátéka alkalmából meleg rokonszenv és elismerésének kellőképen ad kifejezést a közönség.

— **A Kecskeméti kör elnöksége** hosszabb nyilatkozatot küldött be hozzánk a Kaszinó-egyesület ama határozatának ellenválaszául, hogy a Kaszinó választmánya, azon határozatát, melylyel a Budapestben fennálló kecskeméti kör részére a Kaszinó Egyesület helyiségeit az 1897. január 5-ére átengedi, visszavonta. A cikket lapunk zártakor vettük s így azt ez alkalommal sajnálatunkra nem közölhetjük. Fenntartjuk azonban magunknak a jogot, hogy azt jövő számunkban lehetőleg közöljük.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szívemből mondom hálás köszönetet, úgy a magam, mint gyermekeim nevében mindazoknak, kik boldog-emlékeztető férjem elhunytával ért mély fájdalommal részvétellel osztoztak, köszönöm a Jótékony Nőegylet, az Ügyvédi Kamara s a Városi Dalárda kegyeletének megható nyilatkozatát; köszönöm a koszorúkat, melyek az elhunyt ravatalát díszítették s végül köszönöm mindazoknak jóságát, kik drága jó férjemet utolsó percéig baráti szeretettel vették körül. Őt elveszítve, őrizték meg kérem szívökben mindvégig áldott emlékezetét. Kecskemét, 1896. december 23. Özv. Pócsy Györgyné, szül. Katona Blanka.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Özv. Szalay Pálné szül. Parragh Agnes, mint az elhunyt neje, úgy a maga, mint számos rokon nevében, fájdalommal telt szívvel tudatja, hogy a szeretett férj, apa, illetve após és nagyapa Szalay Pál nyug. városi tisztviselő, 1848—49-ki honvédhadnagy élete 73-ik évében, hosszú és sulyos szenvedés után, folyó hó 22-én délután 2 órakor jobblétre szenderült. A boldogult temetése a felső-temetőbe — az V. tized, Zöldkert-utca 66. számú háztól — f. hó 24-én délután 2 órakor lesz a reform. egyház szertartása szerint. Kecskemét, 1896. december 22-ikén. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Sikkasztó órásság.** Weiszberger Salamon órás és ékszerész segéde folyó évi december hó 16. napján a városból szőre szálán eltűnt, kereste minden hol, de utba igazítást róla senkitől sem kapott. Kun (Kohn) István órásságának így hívják az eltűntet, nyoma veszett; de nem sok időre, mert a rendőrkapitányság, hova az esetről Weiszberger jelentést tett csakhamar kitudta, hogy Kohn uram Szegedre vonázott, hol azután a rendőrkapitány távirati megkeresésére elcsípték és Kecskemétre szállították. Kun alias Kohn urat az ellíllanásra mint a rendőrkapitány előtt bevallotta, turpisságai készítették, nevezetesen a hiányzó ezüst és aranyórák, melyeket munkaadójától elsikkasztott és melyeknek árán itt nagy lábon élt. Kun urat, ki már ily dologért két ízben hüvösölt, Fűvessy kapitány az ügyészségnek adta át.

— **A rendőrség éberségének** sikerült folyó hó 19-én a reggeli órákban egy párviadalt, mely dr. Sz. A. és B. K. J. között felmerült városszerte ismert becsületbeli ügyből kifolyólag lett volna vivandó, ép akkor megakadályozni, midőn a felek ahoz a kijelölt helyen az előkészületeket megtenni akarták. A rendőrség felhívására a felek és segédek a küzdterről eltávoztak. A rendőrség az ügyet megvizsgálta s a királyi ügyészséghez tette át.

— A vadásztársulat folyó hó 21—22-iki bugac-monostori körvadászata egyike volt a legsikerültebb kirándulásoknak. A rendezés kitünő volt s mivel az idő is kedvezett Nimrod fiainak, a zsákmány is megfelelő volt. Terítékre került 489 nyul, 4 róka s nagyszámú fogoly, úgy hogy az ünnepekre igen sokan elláthatták magukat vadpescenyével. Úgy halljuk, hogy egyik közkedveltségű gyógyszerészünknek kedvezett legjobban a szerencse s egy rossznyelvű czimbora megjegyzése szerint 35 nyul szaladt a puskája elé s abból „közámulatra egyet se hibázott el”.

— Folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor a nap a bakjegybe lépve, déli legvégső határáig jutott, vagyis bekövetkezett az az időpont, a midőn legrövidebb a nappal és leghosszabb az éjjel. Ma már hál' Istennek, túl vagyunk ezen s a nappalok egy-egy tyúklépéssel mindinkább hosszabbodnak.

— Mennyi lesz az új pénz? A pénzügy-miniszteriumban már megállapították, hogy a jövő évben mennyi új pénzt fognak verni. A kik szeretik a tiszta fényes új pénzeket s módjuk van rá, hogy szerezzék belőle, azokat érdekelni fogják a következő adatok: Kőrmözbányán, a jövő évre 770.000 drb. 20 koronás, 200.000 drb. 10 koronás aranyat fognak verni, továbbá 50 millió bronz két fillérest és 5 millió egy fillérest. Ez érme összes értéke 9.225.000 forint. Az ezüst egy koronások verését egyelőre beszüntetik. Egyébként az emberiség tulnyomó nagy része nem azt nézi, hogy milyen a pénz, hanem inkább, hogy mennyi s mindig jobbak azok a régi koronák, a melyek biztosan meg vannak mint az ujak, a melyek csak lesznek.

— Köhögés, rekedtség és elnyájkásodásnál a torok és légzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe. Egger kitünő hatású mellpasztilláit. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerertárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szétküldési raktár: **Egger A. fiai „Nádor” gyógyszerháza Budapesten, Váci-körút 17. szám.** 275

Felelős szerkesztő: IFJ. TÓTH ISTVAN.

Kiadótulajdonos: TÓTH LÁSZLO.

NYILTÉR.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt árú postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Újabb árverési hirdetemény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagyszabedű földhitel-intézet s az elrendelt csatlakozás folytán az első magyar gazdasági gépgyári-részvénytársulat s a kecskeméti takarékpénztár egyesület végrehajtóknak **Gyulai József** és **Gyulai István** végrehajtást szenvedők ellen 227 frt 50 kr tőkétörlesztés és járulékaik iránt folyamatban lévő végrehajtási ügyében, nevezett végrehajtást szenvedőknek a kecskeméti 5104 sz. tjkben A+165. 164. 166. hrsz. alatt foglalt s természetben együtartozó s ugyanazon bejegyzésekkel terhelt és 1724 forintra becsült lakházzal és gazdasági épületekkel ellátott tanyaföldjök tartozékaival együtt — az 5913/896 sz. alatt bejelentett korábbi árverésnek a tett utóajánlat folytán az 1881. 60-dik tvczikk 187-dik §-a értelmében hatályon kívül helyezése mellett a 176 §-ra hivatkozással az **1897. évi január hó 26-ik napján** délelőtt 9 órakor, mint újabb egyetlen határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen 3819/896. sz. alatt már megállapított s a hivatalos órák alatt e telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett, eladatni fog, úgy azonban, hogy ezen utólag megajánlott 5720 forinton alól el nem adatik.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldött árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez bánatpénzül előre letenni, a nagyszabedű hitelintézet azonban és képviselője a bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól fölmentetik.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1896. évi december 5-én.

Bogoss Endre,
kir. törvényszéki bíró.

20.960
1896.

Pályázati hirdetemény.

Kecskemét város t. hatósági bizottsága, a mai napon tartott közgyűlésében a **tisztújítás** megtartását elhatározván, a **jövő 1897. évi január hónap 9-ik és következő napjára** tűzte ki.

Ezen alkalommal lesz 6 évre megválasztandó:

1. a polgármester, 3600 frt javadalmazással;
2. a helyettes polgármester, 2000 frt javadalmazással;
3. a főjegyző, 2000 frt javadalmazással;
4. három tanácsnok, 1800 frt javadalmazással, ezekből egy 200 frt napdíjtalánnyal;
5. a tiszti főügyész, 1500 frt javadalmazással;
6. első árvaszéki ülnök, 1800 frt
7. második árvaszéki ülnök, 1700 frt
8. négy kapitány, 1500 frt
9. első aljegyző, 1500 frt
10. második, harmadik aljegyző, 1100 frt javadalmazással;
11. negyedik aljegyző 1000 frt javadalmazással;
12. tiszti ügyész 800 frt
13. közgyám 900 frt
14. házipénztárnok 1400 frt
15. házipénztári ellenőr 1100 frt
16. adópénztárnok 1300 frt
17. adópénztári ellenőr 1000 frt

Kapcsolatosan az ideiglenesen alkalmazottak közül újítás alá esik és 6 évre lesz megválasztandó a természetbeni járulékkal javadalmazott:

18. bugacmonostori pusztabíró;
19. felső-pusztaszeri pusztabíró;
20. gazdasági felügyelő 500 frt javadalmazással;
- Az új szervezeti szabályok alapján ezuttal lesz még választandó életfogytig:
21. két fogalmazó 800 frt javadalmazással;
22. egy irattárnok 800 frt
23. egy adótiszt 800 frt
24. kapitányi irodavezető 850 frt
25. leltárbiztos 800 frt
26. hat irtók 700 frt

Ezek közül egy a törvényhatósági mérnöki hivatalhoz; úgyszintén ez alkalommal töltendők be:

a választásnál netáni előlépés folytán üresedésbe jövő fogalmazói, iktató-kiadó-irtatárnoki és irtóki állások is.

Felhívának tehát mindazok, kik ezen választás utján betöltendő állások valamelyikére pályázni kívánnak, hogy ez iránt kellően felszerelt és a törvényhatósági bizottsági közgyűléshez címzett kérvényeiket hozzák a jövő 1897. január hónap 5-ik napjának délután 5 órájáig annyival inkább nyujtsák be, mivel a netán elkésve érkező kérvények a választásnál tekintetbe vétetni nem fognak.

Kelt Kecskeméten, a város törvényhatósági bizottságának 1896. évi december hónap 24-ik napján tartott rendkívüli közgyűléséből.

Fekete István,

h. polgármester.

341 1—1

1501.
1896.

Árverési hirdetemény.

Alólírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közzé teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósnak 1896. év-14,048 számú végzésével dr. Gártner Samu ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmid felperesek részére **Dr. Aczel Sándor** alperes ellen 108 frt 80 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt végrehajtás folytán, alperesnél foglalt és 896 frt 50 kr-ra becsült ingóságokra, a 14,785 járásbírósnak számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók részére is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Kecskeméten, alperes lakásán, V. tized aradi-utca 143. számú házban leendő megtartására határidőül **1896. évi december hó 30-ik napján** d. u. 1 1/2 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Felhívának mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban már eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttől vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Kecskeméten, 1896. évi december hó 6-ik napján.

Fritz Mór.

kir. bir. végrehajtó.

340 1—1

4-5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálog-kölcsönöket kieszaközöl. valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5%-kal rendezi gyorsan és discret minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

0—21 Budapest, Gyár-útca 19. 216

6176.
tk.896.

Árverési hirdetemény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kisbirtokosok országos földhitelintézete végrehajtóknak, **Szabó Mária** végrehajtást szenvedő ellen 27 frt 50 kr 8—9 félévi járadék és járulékaik iránt folyamatban lévő végrehajtási ügyében Szabó Mária végrehajtást szenvedőnek az izsáki 1991. sz. tjkben. A I. 1—8 sorszám alatt foglalt s 900 frtra becsült nemesi birtokra külön s az ottani 1889. és I. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 3—6, 8—13, 23—77 sorszám és A. I. 22—24 sorszám alatti nemesi birtokból, ugyanazon bejegyzéssel terhelt, 100 frt becsértékű jutaléka a két utóbbi az 1881. évi 60-ik t. czikk 258. §-a rendelkezéséhez képest együttesen s mindenik ingatlan, illetve jutalék tartozékaival együtt, az **1897. évi márczius hó 2-ik** napján délelőtt 9 órakor, mint egyetlen határidőben e királyi törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt e telekkönyvi hatóságnál, valamint Izsák község-házánál megtekinthető feltételek mellett a kiküldött árul alul is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldött árul szolgáló becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez bánatpénzül előre letenni, a kisbirtokosok orsz. földhitelintézete azonban, ha az árverezők sorába akar lépni, a bánatpénz letételének kötelezettsége alól fölmentetik.

Kelt a kecskeméti királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1896. december 6-dikán.

Bogoss Endre,

királyi törvényszéki bíró.

339 1—1

József főherceg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.

Fülöp szász Coburg-Gothai herceg ő kir. fensége szállítója.

Sürgönyezim: **Gottschlig Budapest.**

Telefon 57—89.

GOTTSCHLIG

tea-, rum- és cognac-
nagykereskedő

AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV., Váci-utca 4. szám.

RAKTÁRAK:

IV., Váci-utca, 6. sz. a „Mandarinhoz” VI. Andrassy-út 23. „Hong-Cong városához”
a Városház-tér mellett a kir. opera átellenében

IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán, a „Japán nőhöz”

KIVITELI PINCZEK:

X., Kőbánya, Fűzér-utca 9. szám.

Bizományi raktár: 328 5—2

STEIN LAJOSNÁL Kecskeméten.

Közvetlen behozatalú valódi chinai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett. **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Karácsonyi ajándécul a „PESTI HIRLAP“ nagy képes Naptára.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Példányszám 50 és 60 ezer közt.

Mutatványszámok ingyen.

Munkatársak:

☞ Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Dr. Kenedi Géza felelős szerkesztő, Beksics Gusztáv, Balogh Pál, Borostyáni Nándor, Tóth Béla, Ágai Adolf, (Porzó), Kozma Andor (Koboz), Murai Károly, Kóbor Tamás, Gerő Ödön, Szabó Endre, Kálnay László, Dr. Vázsonyi Vilmos.

Előfizetési díj:

Csak		PÁRISI DIVAT-tal	
PESTI HIRLAP		együtt	
Egy évre	14.—	Egy évre	18.—
Fél évre	7.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	3.50	Negyed évre	4.50

☞ Minden hóban jegyzéknapló. ☞

Kiadóhivatal: Budapest, Váci-körut 78. szám.

Báli, menyasszonyi öltözetek. Egyszerű öltözetek párisi izléssel.

MUTATVÁNYSZÁM INGYEN.

PÁRISI DIVAT

Megjelenik hetenkint egyszer.

Szines, élő modellek után készült fénynyomatú képekkel, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények stb.

Takarékosság izlés mellett.

Kimerítő magyarázat.

☞ LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP. ☞

Előfizetési díj:

csak		PESTI HIRLAP-pal	
PÁRISI DIVAT		együtt:	
Egész évre	8.—	Egész évre	18.—
Fél évre	4.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	2.—	Negyed évre	4.50

☞ **Kiadóhivatal: Budapest, Váci-körut 78. szám.**

Vetőmagvak.

Ezredéves kiállításon díszoklevéllel: legmagasabb díjjal kitüntetve.

Répamag, sárga oberndorfi

50 kiló 12 frt

500 kiló 100 frtért

kapható

Gróf Teleki Árpád

drassói uradalmában, utolsó posta Koneza. Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétellel. A pénz beküldőjének az áru frankó megy.

Továbbá: luczernamag, vörös lóheremag, baltaczimmag, fehér paszuly, Heine-féle és duppani zab, tölgyfa kerítésoszlopok kaphatók

337 2-1

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s aranyéremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúszos bántalmi, u. m.: **köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültebb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

➡ Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. ➡

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktárak Budapesten: **Török József** úr gyógyszer-tárában Király utca 12. és **dr. Egger A.** úr gyógyszer-tárában Váci-körút 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél S.-A.-Ujhely. 327 10-3

➡ Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. ➡
Ugyszintén: Kecskeméten **Katona Zsigmond** úr gyógyszer-tárában.

Életnagyságú

ARCZKÉP

krétarajzban.

Legszebb szobadisz.

!! Legkedvesebb emlék !!

Legalkalmasabb ajándék

karácsony és ujévre.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságú mellképeket készítenek művészies kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

➡ **Tessék árjegyzéket kérni.** ➡ **Ügynökök mindenütt kerestetnek.**

307 **KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körút 17. szám.** 10-5

Szülő és Borgazdasági Lapok

A szülő- és borgazdaság minden ágát felölelő szaklap.

Főszerkesztő:

Engelbrecht Károly
m. k. szőlészeti és borászati közp. főfelügyelő.

Felelős szerkesztő:
bárá Radossevich Tódor.

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 „ 50 „
Negyed évre 1 „ 25 „

A lap hetenkint egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, számos ábrával jelenik meg.

Mutatványszámot szívesen küld a 333 3-2 kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V. kerület, Árpád-utca 8. szám.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron van elzárva).

Eddig fölülmulthatatlan!
Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

DORSCH májolaj

törvényesen védett csomagolásban

Maager Vilmostól Bécsben

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltot és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia legjobb gyógyszer-tárában

Kecskeméten: Molnár Pál, Katona Zsigmond
gyógyszerész uraknál, Nyirády László és Pataky
György urak kereskedésében.

Főraktár és föelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs.

III/3., Heumarkt 3. 287 24-9

➡ Utánzásokat a törvény üldözi. ➡

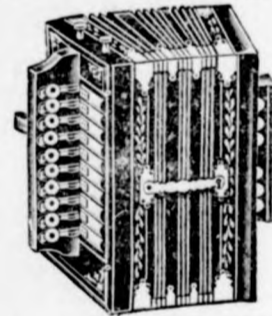
4 1/2 frtért

adom világhírű

„Bohemia“
kézi harmonikámat hosszú billentyűkkel és valódi gyöngyház-lemezekkel.

Van 2 kettős fuvója, 11-szeres erős fújtatója törhetlen érez védő-sarkokkal.

A hangok az egyes lemezekben vannak, minek következtében a harmoni-

kának nagyszerű, orgonaszzerű hangja van.
40 hangú 2 Reg. 15 1/2 x 33 cm. nagyság = 4 1/2 frt.
60 " 3 " 17 " 34 " " = 5 1/2 frt.
80 " 4 " 17 1/2 x 34 1/2 " " = 6 1/2 frt.

Iskola magántanulóknak ingyen.
Portó és csomagolás 60 kr. Képes árjegyzék ingyen.

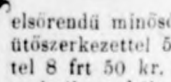
C. A. Schuster,

harmonika-készítő **Gratz**-ban, Csehország.

Szétküldés utánvétellel. Becserélés lehetséges. Visszont-
elárusítókkal az összeköttetés kerestetik. 260 20-12

Gyártmányaim olcsóknak és jóknak messze-földön ismereteosek

Remontoir nikel-óra 3 50, rem. ezüst 800/1000 6 frt, rem. horgany, spirálbreque 15 kövel 10 frt. Egy chátón-rendszerű Glashütte 12 frt, ébresztő anker szerkezettel, világító számlappal

elsőrendű minőség 1 frt 70 kr., szabályozó 1 napi ütőszerkezettel 5 frt 75 kr., 10 napi ütőszerkezettel 8 frt 50 kr. Illusztrált árjegyzék órákról, lánczokról, szabályozókról, arany- és ezüstárúkról a legfinomabb fajtáig ingyen és bérmentve. Meg nem felelők becsereíthetnek vagy esetleg a pénz visszatadatik. **Karecker Jenő** óragyára 150 Bregenz, a Bódentó mellett. Két évi jótállás.

163 326 12-3

Nagy karácsonyi kiállítás

játék- és díszműárukban, valamint alkalmi ajándéku igen alkalmas kezdett- és előnyomatott kézimunkák minden kivitelben. Nagy választék bőr- és

➡ plüsch-díszműárukban ➡

továbbá valódi dr. Jäeger-féle (Benger-gyártmány) alsóruházat 15% engedménnyel, a gyári áron alul.

A még raktáron lévő szörme-árúkat, miután e cikket teljesen kiárulom, mélyen a bevásárlási áron alól ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe.

Tisztelettel maradtam

Littauer Mór.

323 4-4